

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in veča s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopoši, a do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroska cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprite reklamacije so poštnine proste.

Za čas žetve.

Ko je zadnji teden domobranski minister Georgi odgovarjal v proračunskem odseku na izvajanja dr. Korošca o kmečkih željah glede vojaštva, se pač nihče ni mislil, da se bo ena teh želj že prav kmalu izpolnila. Toda vojni ukazni list z dne 18. t. m. je prinesel veselo vest, da je vojna uprava dovolila kmečkim vojakom dopuste za čas žetve. Ta odredba je uspeh krepkega uplivanja nekaterih kmečkih poslancev na vojno upravo, in s ponosom lahko povemo, da poslanci Slovenskega kluba med njimi niso bili zadnji.

S temi dopusti dobe kmetje za čas žetve nove delavske moči, katere so bile dosedaj zaprte v vojašnice. Gotovo bodo marsikateremu kmetu sinovi-vojaki v veliko pomoč. Nič manj pa ne cenimo teh novih vojaških dopustov tudi s tega stališča, ker se na ta način ohranjuje stik kmeta-vojaka s kmečkim stanom in delom. To je dandanes velikega pomena, ker se jih toliko odtuji kmečkemu stanu, ki beže v mesta in tovarne.

Sedaj pa določila glede novega dopusta! Dopust traja tri tedne, čez ta čas se ne bodo dovoljevali dopusti. Navezan pa ni na strogo določen rok, ampak oziralo se bo vedno na potrebo. Ponekod so preje žetve, drugod zopet pozneje.

Samo istim kmetom se bo dovoljeval dopust za njihove sinove, oziroma tudi hlapce, ki imajo od občin potrdilo, da jih res potrebujejo doma za silna kmečka dela. Kjer so nalezljive bolezni, za iste kraje ne bo dovoljen dopust.

Vojna uprava se trudi, da bodo vojaki imeli za ta dopust znižane cene po železnicah.

Ako se stariši, oziroma njihovi sinovi ne bodo posluževali letos teh dopustov, potem se je bati, da jih vojna uprava v bodoče ne bo več dovoljevala. Vojna uprava jih je itak letos dovolila nerada, toda morala se je udati pritisku poslancev.

Volilna reforma.

(Iz peresa odličnega rodoljuba.)

Nisem vaš pristaš, ampak še stojim ob strani. Opazujem in sodim.

Nastop Narodne stranke za volilno reformo je bil prenačilen in nepremišljen. Gotovo je škodoval slovenski stvari. Glavni načrt je isti, kakor ga ima-

jo Nemci in socialdemokrati. Priklopljene so le narodne zahteve. Slovenci še imamo vedno čas, pridružiti se nemškemu načrtu, seveda se morajo varovati naše narodne razmere. Toda tudi po mojem mnenju je načrt škodljiv našemu slovenskemu kmečkemu stanu. Zanesel bo boj med kmeta in delavca, med gospodarja in hlapca, med vinogradnika in viničarja, tudi med očeta in sina.

Sedaj živi naš kmet tudi v političnem oziru v slogi s svojim delojemalcem. Oba gresta skupno na volišče kakor brata. Kakor hitro pa se upelje skupina, v kateri bo smel le delavec voliti, in skupina, v kateri bo volil le gospodar, v tem trenutku je mogoče, da bo delavec šel v stranko, ki bo samostavno nastopala proti gospodarju. Mogoče, da še pri prvi volitvi ne bo ločitve, toda gotovo pri drugi.

Isti boj, kakor ga vidimo sedaj med tovarnarjem in tovarniškim delavcem, se bo zanesel tudi na kmete. Politična razcepljenost bo prinesla globoko stanovsko razcepljenost. Brezvestni agitatorji bodo zanesli sovraštvo med kmete. Mi stojimo pred hudimi bitkami, ki bodo ugonobile mir v naših kmečkih domovih.

Narodna stranka igra z ognjem! Ne ločite v politiki delavca od kmeta, ne hujskajte stanov! Politična enakopravnost je vodilno geslo za volilne reforme, ne pa politično razredovanje!

„Štajere“ kot zgodovinar.

V zadnji številki obuja „Štajere“ nekaj zgodovinskih spominov. Z ozirom na to, da so njegove misli o sedanosti napačne in sodbe popolnoma krive, smo se ob tem naslovu takoj zbači, da bodo njegovi spomini o preteklosti tudi čisto izkrivljeni. In naša slutnja je bila popolnoma opravičena. Praznik sv. Jožefa mu je obudil spomin na cesarja Jožefa II. Mi nimamo nič proti ljudomilemu vladarju, ki je imel dobro srce za ljudstvo, tudi za kmetski stan, katerega je rešil nekaterih spon. Vsled tega smo mu hvaležni in čislamo njegovo ime. Toda kaj je „Štajere“ mar za blagor kmečkega ljudstva? On je list, ki je vdinjen za službo protiljudskih kramarjev ter brani ostudne nemškutarske težnje na Slovenskem. Jožef II. je predmet njegove ljubezni zato, ker se je navzel novodobnih liberalnih načel, vzel katoliški cerkvi svobodo, odpravil veliko samostanov ter nastopil proti menihom in duhovnikom, iz katerih je

hotel narediti poslušne državne uradnike. Kako se „Štajere“ ne-bi tega veselil?

Do vrhunca veselja in pesniške razburjenosti pa se povzdigne njegova čedna duša, ko se spomni revolucionarskega leta 1848. Hej, kako veselo je takrat bilo! Ravno pretekli teden je bilo 60 let, odkar se pokale puške in so se valjala, kakor piše ptujski list, ljudska trupla v svoji krvi. Takrat je bil upor, s katerim so se rušile vezi naše starodavne države, takrat se je slo proti prestolu in oltarju. Kako mu sega v srce neka nemška revolucionarna pesem iz tega leta, katero tudi v nemškem jeziku navaja! Že dosti smo, tako pravi pesem, ljubili, sedaj hočemo črteti. Izrgajte križe iz tač, iz njih naj bodo meči! Kaj ne, to bi nekdanjemu socialdemokratu, ki je sedaj „Štajerev“ urednik, bilo po godu: izrgati križe iz zemlje in napraviti iz njih meče?! Pomilujemo le tiste kmete, ki pravijo, da so dobri kristjani, pa vendar verujejo temu listu kot evangeliju. Linhart vihti tudi v „Štajereu“ socialdemokratsko revolucionarno zastavo, ki je pristne rudeče barve, naj se še toliko trudi, jo pobarvati z zeleno barvo kmečkega prapora.

„Štajerev“ veselje ne-bi bilo popolno, ako se ne-bi ob tem spominu tudi spomnil duhovnikov, ki so po njegovem natolcevanju blagoslovjali vsako nasilje policijske države, ljudstvu pridigovali post ter mu za izsesavanje obljubljali nebeško krono. Kmetje pa se niso udali, temveč storili so nekaj prav čudnega. Ko ne-bi bil resni postni čas, bi se prav razkošno nasmejali, ko beremo, seveda za 60 let prepozno v „Štajereu“ to le novico: „Labudski (lavantinski) škof, ki je bil kmetom nasproten in je imel svoj sedež v Sv. Andreju, se mora bežati pred kmetsko nevoljo in se je preselil l. 1848 v Maribor!“ Ko sem prvokrat bral te besede, nisem mogel verjeti, da bi se v 20. stoletju moglo dati kaj takega tiskati. Taka neumnost v slovenskem jeziku do zdaj še menda ni bila natisnjena. Za božjo voljo, ali Linhart ni nikdar hodil v šolo, ali ni nikdar bral kakega časnika vsaj srednje vrednosti ali kake zgodovinske knjige, da mora v svojem listu objaviti tako gorostasno zgodovinsko napako!

Kako si upa tak človek le še en trenutek sedeti v uredništvu lista, ki je namenjen za spodnještajerske kmete! Naš blagi, nesmrtni Slomšek, ki je leta 1848 bil lavantinski škof, bi naj moral bežati pred kmečko nevoljo! Linhartu pa povemo, ker ga v svoji dobrodušnosti hočemo obvarovati, da se še

Podlistek.

Kmečki kralj Matija Gubec.

Iz hrvaškega Marko Krajac.

[Daje.]

Za našo sveto prostost smo se mi kmetje vzdignili, a gospoda gredu proti nam s silno vojsko, da nas zopet vkujejo v stare verige in nam še dalje teptajo poštenje! Pri njih je moč, pri nas je Bog in pravica! Skoro se zabliska pred nami njih svitlo orožje, a vi stojte nepremično! Pokažite jim, da ste tudi vi ljudje, pokažite kaj napravi prostost iz suznja! Udarjajte, da zmagate! Kajti če padete zopet pod gosposki jarem, je ni muke, ki bi je gospoda ne izmislila za vas! Zato se ne vdajmo, dokler teče po naših žilah le še kapljica krvi! Jaz vas bom vodil, jaz ostanem pri vas, dokler mi bije v prsih srce! Kri in življenje za svobodo sveto!

Tedaj skoči Vagič pred Gubca, dvigne visoko kviško sabljo in zakliče s krepkim glasom:

Matija, bodi naš kralj!

In zagrmela je množica od enega konca polja do drugega:

Matija, bodi naš kralj!

Gubec pa reče kapetanom:

Idite in pomirite ljudstvo! Jaz ostanem samo svoboden človek, brat med brati, a ne vaš kralj! Samo eden je kralj in to je Bog v nebesih!

V tem poči puška in po vrhovih se zabliskajo gosposke sulice.

Naprej, bratje! skoči Gubec. Z Bogom za svobodo in za staro pravdo!

Okoli 9. ure dopoldne dne 9. svečana zagrmela topovi med vrstami cesarske vojske in zadone trobente.

Med prednjimi stražami počijo puške, za nekaj časa zopet zagrmela topovi, da se stresa zemlja. Vojaki se bližate, z neznansko silo trčite druga ob drugo in vname se bitka, kakršne še ni doživela hrvaška zemlja.

Gosposka vojska se pomika nazaj, njen poveljnik Alapič vpije:

Naprej! Sramota! Uprite pse kmečke! Strahopetci! Ali se bojite kmečkih torbašev?

Med kmeti pa ori navdušen klic:

Z Bogom za staro pravico in prostost naše!

Zivio naš kralj Matija Gubec!

Boj je trajal ves dopoldan, strašen, kakor ga nikdo ne pomni. In še popoldne se koljejo, puške pokajo, topovi rjujejo, človek bi mislil, da se maje cela zemlja v tečajih in še ne veš, kdo je zmagal! Okoli treh pa zmanjka kmetom smodnika, cesarska vojska pritiska na-nje s pomnoženo silo in jih razcepi v dvoje. Kmetje se spustijo v beg, konjeniki se zaženejo za njimi. Brez usmiljenja divjajo med kmeti, ene posekajo, druge pobesijo na drevesa kraj pota, tretje zvežejo pa jih odženejo v Zagreb.

Pri cerkvi pa še vedno besni boj. Stubicani branijo cerkvena vrata; v krogu stoje pred vhodom v cerkev.

Uprite, ubijte jih! zakriči Alapič, ki je prihitel na konju k cerkvi.

Stojte! zaori gromovit glas Matije Gubca, ki se je prikazal na cerkvenem pragu, držec v vsaki

roki samokres. Ravno je prišel iz cerkve, kamur je bil skril ranjenega Jura Mogaiča.

Kmetom kakor vojakom otrpnejo in omahnejo roke.

Ti si poveljnik! nagovori kmečki kralj Alapič, ki je strme gledal ves prizor. Pusti tem ljudem življenje in svobodo, ker imajo doma žene in otroke, in izdam ti v zameno Matija Gubca, začetnika in poglavarja upora!

Kmečkega kralja mi izdaš? vzklikne radostno Alapič. Dobro, pomilostim jih in dam jim svobodo, če mi izdaš Gubca!

Prisezi!

Prisežem pri Bogu Vsemogočnemu! dvigne Alapič tri prste.

Evo me! reče na to mirno Gubec. Jaz sem Matija Gubec!

Ti? Ali pa tudi veš, kaj te čaka?, vpraša začudeno Alapič.

Vem!, odvrne Gubec. (Pelji me, kamor tebe volja!

Z Bogom, bratje!, zakliče kmetom. Bog je hotel tako, propadli smo. Jaz grem v smrt, vi pa živite, pa ne izgubite srčnosti in upanja! Pravični Bog vam bo poslal rešitev! Prišel bo tudi za kmeta dan svobode! Z Bogom, bratje! Z Bogom, svoboda!

Gubec poda vojakom roke; zvežejo ga in peljejo v Zagreb v ječo.

(Konec prihodnj.)

kdaj v javnosti tako neznansko osmeši, da se je škof Slomšek še leta 1859 preselil v Maribor, kjer je 4. septembra imel slovesni vhod.

Pri tej priliki se zopet spominjamo, da je tudi „Narodni List“ pred nekaj meseci objavil veliko zgodovinskih neresnic ter pokazal svojo čudovito nevednost. To je pravcato poneumljevanje našega ljudstva, zoper katero najodločnejše protestiramo. Zato pa kličemo: Proč z listi liberalnih, socialdemokratskih in nemškutarskih nevednežev! V roke pa naše pristne, podučne, krščanske časopise!

Kdo je kriv odprtja srbske meje?

Trgovska pogodba s Srbijo ne da mirno spati Narodni stranki. Mi smo že opetovano pojasnili pravi položaj in dokazali, da so tudi poslanci Narodne stranke zakrivali to oškodovanje naše živinoreje. Liberalni listi tega ne morejo več tajiti, četudi so skozi mesece vsakega za lažnikom nazvali, ki je nasprotno trdil, nenadoma pa so liberalni listi obrnili plašč in sedaj so začeli kričati, da je to zakrivil prejšnji državni zbor, v katerem je bil tudi poslanec dr. Korošec, ne pa tudi drugi sedanji poslanec Kmečke zveze in Narodne stranke. Seveda liberalni listi zamolče, da je v prejšnjem državnem zboru bil tudi dr. Ploj.

Največje neznanje pa liberalni listi kažejo v sledečem: Trdijo, da je prejšnji državni zbor s posebnim zakonom pooblastil vlado, skleniti trgovske pogodbe z vnanjimi državami. Liberalni listi so seveda poučeni od svojih dveh poslancev; ta dva pa niti ne veda, da je sedanji državni zbor v zadnji seji pred Božičem 1907 (ko sta gg. Roblek in Ježovnik že odkurila iz Dunaja) pooblastil vlado, da sklene trgovske pogodbe s tujimi državami za eno leto in da je sedanji državni zbor v isti seji sklenil resolucijo, s katero se poziva vlada, da pri pogodbah s Srbijo ne sme dovoliti uvoza srbske živine — to seveda brez glasov odsotnih poslancev Narodne stranke.

Ravno vsled te resolucije se je sedanji poljedelski minister dolgo obotavljal podpisati trgovsko pogodbo s Srbijo, a udal se je pritisku industrialcev in socialdemokratov; odločilno pa je bilo glasovanje o predlogu socialdemokratov dne 28. novembra 1907, o katerem se je že toliko pisalo in za katerega je tudi g. Roblek glasoval.

Pribijemo le, da liberalni listi niti ne vedo, kdaj se je sklenil pooblastilni zakon! Saj ni čudo, če liberalnih poslancev pri tako važnih glasovanjih niti v zbornici ni.

Kdo je tedaj kriv, da se je dovolil uvoz živine?

Dne 28. novembra je mnogo kmečkih poslancev glasovalo za nujni predlog socialdemokratov radi uvoza živine; v zadnji seji pred božičem se je to poskusilo popraviti z omenjeno resolucijo (za katero pa Roblek in Ježovnik nista glasovala, ker sta bila že doma!). A žal, resolucije nimajo daleč tiste važnosti, kot predlogi; zato se je vlada vsled pritiska socialdemokratov bolj ozirala na glasovanje 28. nov. 1907.

To je resnica, vse drugo je liberalno zavijanje iz strahu pred ljudstvom, ki uvideva zle posledice postopanja liberalnih poslancev.

Prihodnjič govorimo še bolj jasno, da je liberalcem ljubo!

Politični ogled.

— **Dr. Korošec za slovensko vseučilišče.** Dne 21. marca zvečer so se zbrali zastopniki nemških narodnosti k posvetovanju o skupnem nastopu pri razpravi o naučnem proračunu. V imenu Slovencev je dr. Korošec stavil sledečo resolucijo: „Z ozirom na to, da slovenskemu narodu po pozitivnem in natornem pravu zajamčena pravica do lastnega vseučilišča in z ozirom na to, da ustanovitev slovenske pravne fakultete v najkrajšem času odgovarja praktični potrebi, se vlada pozivlja, da vse primerno ukrene, da se tem zahtevam, ki jih stavlja ves slovenski narod soglasno in brez razlike strankarskega političnega mišljenja, kakor hitro mogoče v polnem obsegu ugotovi. Vlada naj izdatno podpira nadarjene slovenske akademike s posebnimi štipendijami, da se bodo lahko izobrazili za vseučiliške profesorje, dočlej pa naj prizna za tozadevno državno polovico v Zagrebu napravljene izpite in doktorske diplome.“ — Romančuk je zahteval rusinsko vseučilišče v Lvovu, Onciul rumunsko fakulteto za rumunsko zgodovino v Černovicah, Conci pa italijansko vseučilišče ter priznanje izpitov na univerzah v sosednem kraljestvu.

— V proračunskem odseku je govoril dr. Korošec o čipkarskih in pletarskih šolah, zahteval, da se učitelji izsolajo v domačem jeziku ter izrekel željo, da se ubogi učenci teh šol tudi podpirajo. Minister je obljubil, da se bo to tudi zgodilo.

— **Liberalni poslanci v odsekih.** Pozivljamo liberalne liste, da povedo, v koliko odsekov sta izvoljena njih poslanci Roblek in Ježovnik in kaj v odsekih delata. Naši poslanci so izvoljeni v več odsekov, dr. Benkovič v tri, dr. Korošec v dva (med

temi v velevažni proračunski odsek, ki že dva meseca deluje), Pišek in Roškar vsak v dva odseka, ki delajo tudi sedaj, ko ni plenarnih sej. Liberalna poslanca sta lepo doma, zato pa je Roblek daroval za Narodni svet 100 K. Za svoje brezdelje se skuša prav po ceni odkupiti!

— **Hrvatska.** V sredo dne 18. marca ob osmi uri zvečer je baron Rauch si upal v spremstvu Czernkovicha in Vucheticha peš sprehajati se po Zagrebu. Občinstvo na Ilici je pričelo klicati: Servus Pavl! in pelo himno „O! du mein lieber Augustin.“ Rauch je šel v trafiko, da kupi cigare ter je v trafiki, nekaj časa čakal. Pred trafiko se je zbralo štiri do pet tisoč ljudi. Ko je Rauch stopil iz trafike, spremljala ga je množica poje „O du mein lieber Augustin“ do Mittelbachove lekarne. Tu se je ban obrnil in izzival občinstvo s klicem: „Jetzt Abzug baron Rauch, ali ban Rauch ostaje!“ Nato je stopil Rauch v Mittelbachovo lekarno in telefoniral po vso zagrebško policijo in orožništvo. Vuchetich je stal na vratih in psoval občinstvo s „Hunde!“ Občinstvo, katerega je bil poln Jelačičev trg, je metalo na Vucheticha kamenje. Došla sta tudi Rauchovca Accurti in Mošinski, ki je prijel neko opeko in klicel: „Evo corpus delicti!“ Občinstvo se je smejalo. Nakrat je prihitela policija in pričela z golimi sabljami mahati po občinstvu. Ranjenih je šest oseb, ki so bile le slučajno na Ilici: en sodnik, en profesor, tri gospe in neki štiri letni otrok. Policija je aretirala vsakega, katerega je le mogla. Zaprtih je veliko število oseb. Zaporji so polni. Policija in policijski agentje so šli tudi v kavarne in napadali ljudi. En policaj je nevarno ranjen s kamenjem. Aretirana je tudi neka gospa, za katero so se ljudje borili, da jo rešijo iz rok policajev. Del policije je spremljal Raucha, Vucheticha in Czernkovicha. Na Jelačičevem trgu je sedaj mir, a veliko ogorčenje. Čuje se, da baron Rauch hoče nadaljevati svoje izprehode.

— **Nova trgovinska pogodba s Srbijo** velja le do konca leta 1908, ker le toliko časa sme vlada sklepati pogodbe glasom pooblastilnega zakona. Državnemu zboru bo še letos ta pogodba v obdobje predložena. Dokler ne bo državni zbor odobril pogodbe, toliko časa tudi nihče izmed interesentov ne bo na srbski meji napravil kladnic, določenih za klanje živine. Naši poslanci bodo na straži in se še naprej bojevali za koristi naših živinorejcev.

— **Moravski katoliški kmetje.** Več tisoč katoliških čeških kmetov se je zbralo zadnjo nedeljo dne 22. t. m. v glavnem mestu Moravske v Brnu, da slavijo občni zbor svoje kmečke zveze. Kakor stoji na čelu naše zveze kmet Roškar, tako je na čelu moravske kmečke zveze kmet Šamalik. Iz nekaterih krajev so prišli kmetje v krasnih narodnih nošah. Socialdemokrati v Brnu so jim naredili lep sprejem, seveda po svojem. Zbralo se jih je tudi več tisoč, ki so živžgali in kričali po ulicah, ko so kmetje šli na svoje zborovališče. Zborovanje je vodil Šamalik. Pozdrave Slovencev, in še posebej Slovenske kmečke zveze na Slovenskem in Štajerju je prinesel dr. Korošec. Svoja srčna čustva do Slovencev so pokazali češki kmetje ot tej priliki z navdušenim odobravanjem. Pozdrave katoliško-mišlečih kmetov iz češke kraljevine je prinesel kmet Safranek in poslanec Zaruba. Tudi katoliško češko učiteljstvo je bilo zastopano. Posebno spretno je nastopil zastopnik češke katoliške mladine. Po zborovanju je priredilo brnsko češko gledališče kmetom slavnostno predstavo.

Mala politična naznanila.

Dne 18. marca: Cesar je odredil za leto 1908 tritedenski orožni odmor in dovolil, da dobi moštvo dopuste ob času žetev. — General d'Amade poroča iz Casablance, da so se rodovi Chtonka in Chiedma, kakor tudi celi rod Uled Sadov pristojevoljno podvrgli. — Nemški cesar Viljem pride baje po svojem povratku iz Korfu na Dunaj, da čestita našemu cesarju k njegovemu 60letnemu jubileju. — Danes zjutraj sta se dvojevala ruska generala Fock in Smirnov, je težko ranjen.

Dne 19. marca: Češki železničarji so napovedali pasivni odpor na državnih železnicah, ako se ne ugoti kmalu njihovim zahtevam. — Trgovinski minister dr. Fiedler je predložil danes državni zbornici predlog zakona, po katerem bi se vlada pooblastila skleniti pogodbo z Avstrijskim Lojdom zaradi opravljanja dalmatinsko-albaneške brodarstvene službe. — Hrvatski ban baron Rauch se poda koncem tega tedna na Dunaj, da bo poročal cesarju o položaju na Hrvatskem. — V afriški puščavi Kolorari se je spopadla ekspedicijska nemških vojakov z voditeljem vstašev Kopperjem. Pri spopadu je bilo ubitih 58 vstašev, Kopper pa je ušel z nekaterimi tovariši.

Dne 20. marca: Francoski pravosodni minister Briand je predložil zbornici načrt zakona, ki bi naj dovolil porotnikom, da odločijo o porabi smrtnih kazni. — Češki poslanci, ki so bili na Dunaju, so odpotovali danes v Prago, da se udeležijo konference mladočeške in agrarne stranke, ki se prične jutri v Pragi. — V Sarajevu so sinoči demonstrirali Srbi pred gledališčem radi predstave operete „Vesela vdovica“. — Prejšnji portugalski diktator Franco se je vrnil na Portugalsko, da preosnuje svojo stranko. — Trgovinski minister dr. Fiedler je obljubil v proračunskem odseku, da bo dovolila država od zanjprej za pospeševanje obrti večje vsote kot dozdaj.

Dne 21. marca: Pruski deželni zbor je sprejel zakonski načrt, po katerem dobi vsak poslanec letni pavšal 3000 mark, a za vsako zamujeno sejo se mu odtegne 20 mark. — V današnji seji ogrskega državnega zbora je poslanec Ratkay v imenu gospodarskega odseka predlagal, naj se dovoli iz javnih sredstev 10.000 kron za spomenik Ljudevita Kossutha. — Francoski parlament je sprejel že od senata sprejeti zakonski načrt proti širjenju nepravnosti potom nenavnih slik. — Danes se je ministrski svet posvetoval o visokoškolskem vprašanju.

Dne 22. marca: Državni poslanci polske ljudske stranke so sklenili v večerajšnji seji, da stopijo v polski klub. — Poslanca dr. Sušteršič in Suklje in kranjski deželni odbornik dr. Triller so se danes posvetovali z ministrskim predsednikom baronom Beckom zaradi volilne reforme v kranjskem deželnem zboru. — Načrt o uredbi jezikovnega vprašanja na Češkem bo ministrski predsednik v kratkem predložil voditeljem strank in izvedencem. — Ustanovilo se je delavsko ministrstvo, ki bo, kakor poroča vladni list, obsegalo sledeče: Gradbene zadeve, rudarstvo, pospeševanje obrti in obrtno solstvo.

Dne 23. marca: Konferenca načelnikov vseh strank se vrši dne 2. aprila, takoj po sklicanju parlamenta. — Na Grškem vlada veliko razburjenje, ker je italijanski poštni urad v Albaniji izdal znamke z napisom „Albania.“ — Angleški ministrski predsednik Campbell-Bannerman je nevarno zbolel. — Na Turškem so odkrili več zarot, zato vlada nadaljuje preiskave. — Nemški poslanci so konferirali danes z naučnim ministrom Marchetom in mu predložili definitivne sklepe liberalne stranke glede na naučni resort. — Na Dunaju so pri občinskih volitvah v vseh okrajih prodrli krščanski socialci.

Razne novice.

* **S. K. S. Z. za Štajersko.** Proti koncu leta 1906 se je ustanovila za Štajersko S. K. S. Z. in ima že 80 društev pod svojim okriljem. Vsako nedeljo govorijo odposlanci S. K. S. Z. na prireditvah zvezinih društev. Letos je priredila dva socialna kurza, na katerih so se blizu 400 udeležencem razlagala važna gospodarska in socialna vprašanja. Na narodno nevarnih krajih vzdržuje pet ljudskih knjižnic. Da je treba pri tem delu denarnih žrtev, je umevno. Zato pa kličemo vsemu društvom, ki še niso pri zvezi: Pristopite k zvezi!

* **Odprtje srbskih mej** je zakrivila tudi Narodna stranka, ker je njen poslanec Roblek glasoval za nujnost Rennerjevega predloga, v katerem se zahteva odprtje mej za tujo živino. To je pribito! Vse psovanje „Narodnega Lista“ in „Domovine“ tega ne ovrže. Ježovnik pa pri tistem glasovanju sploh ni bil na Dunaju. Narodna stranka se tega greha ne bode nikdar oprala!

* **Romanje v Rim.** K zlati sv. maši papeža Pija X. se doslej še ni dovolj romarjev zglasilo, zato se rok za zglašenje podaljša do prihodnje IV. postne nedelje, dne 29. marca. Kasneži so krivi, če potem na potu ne gre vse gladko. Kedor misli iti v Rim, se naj nemudoma priglasi pri škofijskem odboru v Mariboru.

* **Zelo zlobno napada** nekdo dr. Korošca, ker se je mudil dva dni v Mariboru, ko je vendar od vseh priznana, da je dr. Korošec eden najmarljivejših udov v proračunskem odseku. Še nikdar se niso v tem odseku tako povdarjale narodne in kmečke zahteve, kakor letos od dr. Korošca. Sicer pa naj bodo liberalni listi tiho, sicer pridemo s podatki, kako slabo obiskujejo liberalni poslanci drž. zbor.

* **„Idi in razdeli svoje bogastvo med reveže!“** tako nasvetuje „Narodni List“ v zadnji številki ne svojemu šefu dr. Kukovcu ali dr. Sernecu in drugim, ampak — duhovnikom. Dvomimo, da bi se pri vseh celjskih duhovnikih dalo torke razdeliti, kakor samo pri dr. Kukovcu in dr. Sernecu.

* **Zgubil se je** v Majšbergu 3%letni fantič J. Vinkler. Če kdo ve za takega tujega fantiča, naj to sporoči žalostnim starišem.

* **Tržne vesti.** Nestanovitnost žitnih kurzov nam najbolje dokazuje, da dela kurze le špekulacija, ne pravična kupčija ne konzum. Za tako znatne izpremembe vsaki dan ni nobenega povoda. Budimpeštariji nočejo videti, da zadnja letina le ni bila tako slaba, kakor so jo oni prvi hip slikali. Ogrska poljedelsko ministrstvo je zopet začelo delati veter in je prineslo poročilo o položaju setvij na Ogrskem, akoravno se danes še da bore malo trditi, kako je in bo, ker ugodno vreme lahko marsikaj popravi. Sicer pa to javno spletkarjenje ni zadovoljilo špekulantov, ki so mislili, da bo več vode na njihov mlin, medtem, ko se poročilo glasi ugodno. Letošnja doba je ena najbolj nevarnih, kar nam dokazujejo velike izpremembe cen gor in navzdol. In tudi v prihodnji bodočnosti bo vladala velika nervoznost, ker vreme bo vplivalo na setve in kurze. Vsled velike nestalnosti kurzov se konzum boji kupovati. Ako grede cene navzgor, sploh ne kupi, ako pa padejo, se pa ne lpa kupiti, ker se boji nadaljnega padca. Najboljši dokaz, da je cena pšenice umetna, je ta, da se mlini trudijo spraviti finejše vrste v denar po ceni ki je precej pod pšenično ceno in so prisiljeni omejit obrat vsled pomanjkanja prometa. Moka kljub

vsemu prizadevanju ne gre in konzum uporablja moko kolikor mogoče najmanj, zato pa večkrat prikoraka na mizo krompir, fižol in druga taka jedila, ki sicer nimajo primerne veljave. Letos se je izvoz ogrske moke na Avstrijsko skrčil skoraj za 50 odstotkov. Trpe pa vsled ogrske spekulacije tudi avstrijski mlini in tudi ti so prisiljeni delati z manjšo paro. Cene moke so ostale povprečno neizpremenjene. Svinjski masti so kljub večjemu prigonu živine šle cene še višje in so se tudi vzdržale, ker se živahno povprašuje po blagu.

Mariborski okraj.

m Politični shod pri Sv. Rupertu v Slov. goricah. Zadnje nedeljo je katol. politično društvo za šentlenarski okraj priredilo občni zbor in politični shod pri Sv. Rupertu v Slov. gor., kjer že blizu pet let ni bilo političnega zborovanja. Zato pa je bil shod tudi dobro obiskan. V pretežni večini so bili seveda možje in zlasti mladeniči domače župnije, splošno pa je bil častno zastopan celi šentlenarski okraj. Po običajnem pozdravu poročja tajnik Bosina o delovanju društva v pretečenem letu. Imenoma društvo kot tako v pretečenem letu ni stopalo v ospredje radi identičnega programa Kmečke zveze, v imenu katere se je vršila cela politična organizacija. V tem smislu so se vršili različni politični shodi, povsod dobro obiskani, kakor pri Trojici, Barbari, Lenartu. Zlasti je bil impozanten zaupni shod pri Sv. Lenartu dne 7. marca 1907, kjer je bil enoglasno proglašen kandidatom poslanec Roškar. Važna je bila odborova seja dne 21. februarja 1907, pri kateri so odborniki dobili jasno sliko glede političnega položaja tudi v šentlenarskem okraju, kjer so Narodovci s tako silo privreli na dan, da jim je popolno zaprlo liberalno sapo. Znamenit je bil tudi zaupni sestanek zaupnikov dne 28. nov., kjer so se povdarjale dolžnosti odbornikov — zaupnikov, ter se vršil razgovor o volitveni statistiki in se je jasno začrtalo naše stališče glede političnega časopisa. Blagajnik Kavčič poročja o denarnem stanju društva. Udov je bilo 159, od katerih se je nabralo prostovoljnih donoskov 59 kron 94 vin, stroški so znašali 30 kron 21 vin. Nato je bil izvoljen novi odbor, o katerem smo prepričani, da bo storil vse, da bo delovanje društva tudi v bodoče najživahnejše in da mu bodo udje vsi, ki imajo zmisel za zdravo in jasno politično življenje. Prvič je nastopil kot drž. poslanec g. Roškar. Iz njegovga govora si je lahko vsakdo ustvaril jasno sliko o celotnem položaju; spoznal je lahko prave prijatelje in zastopnike kmečkih teženj, kakor tudi vse hinavske ovinkarje različnih struj, zlasti pristaše slovenskega liberalizma, katerega pogubonosnemu delovanju se morajo vsi, ki trezno mislijo, upreti z vsemi močmi. Navdušeno je shod pritrjeval njegovim poročilom. Župan Rop je krepko povdarjal volitveno dolžnost pri občini tako, kakor pri deželnih in državnih volitvah. Priporočal je v lepih mislih dobro vzgojo mladine že v domači hiši, pa tudi zahteval, naj imajo stariši pazno oko na to, v kakem duhu se odgojujejo otroci v današnjih šolah. Priporočal je zlasti mladini vsestransko izobrazbo. Tajnik posojilnice Kramberger je natančneje govoril o zadružništvu na gospodarskem polju. Kako koristne bi bile zimske šole kmetijskega značaja. Okrajni kmetijski nadzorniki bi naj praktično izvajali teorijo ali pouk potovalnih učiteljev. Sklepčno je poslanec Roškar točno odgovarjal na razna vprašanja. Shod je zaključil po poltretji uri podpredsednik Zupe. Gotovo bo tudi imel uspeha. Vršil se je mirno. Navzočih je bilo tudi nekaj mož štajercijanske stranke, toda resnici niso mogli oporekati, ampak hote ali nehote so morali pritrjevati. Le pridite vsakokrat, nič vam ne bo škodovalo.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Trgovci, pozor! V našem velikem in živahnem trgu imamo tri večje trgovine, ki so v nemških rokah. Neobhodno je potrebno, da se nastani tudi velika slovenska trgovina. In ravno sedaj je za tako najlepša priložnost; zakaj v najlepšem delu trga je na prodaj veliko posestvo in rodovitno posestvo, njive, travniki in kos gozda. V poslopju je sedaj največja gostilna s krasnim salonom za razne narodne prireditve, je tudi mesnica in lepi prostori za trgovino. Velika slovenska trgovina, ki bi bila solidna in z manjšim dobičkom zadovoljna, bi prav izvrstno uspevala, ker je cela okolica popolnoma slovenska; bila bi pa tudi velika dobrota za vse ljudstvo, kakor za posestnike, tako za delavce, ker bi povzročila, da bi cena živilom padla, in izginila neznozna druginja. Slovenski kapital, kje si? Slovenski trgovci, slovenske banke, pozor! Posloj se imenuje pri „Rateju“ in bi bilo vredno 26.000 do 30.000 K, pa še tudi več!

m Sv. Magdalena pri Mariboru. Duhovne vaje od 1. do 5. aprila bota vodila častita gospoda kapucina iz Lipnice P. Cirič in P. Marolt.

m Ruše. Prekratek pust! Wostnagg-ovi so priredili v svoji gostilni v soboto 14. t. m. (kvaterni) svoj kostumni plesni venček. A, kaj nam je nar, ako se Bismarkovci po svojem koledarju ravna. Zgraja se pa marsikateri izmed občinstva, celo slovenski liberalci, da se je te zabave udeležil tudi smolniški župan! Živijo liberalna Slovenija! Kaj poročajo celjski liberalni možje o svojem zaupnem možu?!

m Iz Slovenskih goric. Ko sem hodil tam ob slovensko-nemški meji, sem prišel slučajno dne 1. t. m. tudi k Sv. Ani na Krambergu, kjer je imelo tamošnje bralno društvo svojo zimsko veselico, katero

sem si tudi ogledal. Veselica je dobro uspela. Igralci pri igri „Vaški skopuh“ in igralke pri „Gostilni k zlati goski“ so svoje vloge prav dobro izvršili. Govor pa je imel znani narodni šentilski mladenič Žebot, kateri se ni ustrašil slabega vremena, da je prihitel s tremi svojimi tovariši jih obiskat. Eden odbornikov mi je pravil, da so se vpeljale redne odborove seje, pa večina odbornikov navadno ne misli na prvo nedeljo v mesecu, kar pa ni prav. Pohvalil mi je knjižničarja, kateri že opravlja svoj posel 7 let vestno in natančno, kakor kak plačan uradnik. Slišal sem tudi praviti, da misli tamošnja Dekliška zveza meseca maja prirediti veliko dekliško zborovanje celega okraja v proslavo 50 letnice prikazovanja lurske Matere božje. Dekleta le tako naprej! Kaj pa vi mladeniči, ki tako radi gledate za zalimi mladimi dekleti? Poglejte vendar enkrat za njimi, kaj one delajo! Delajte še tudi vi po njihovem geslu: „Vse za Boga in domovino.“ Pa nekaj posebnega pa ve imajo pri Sv. Ani. Svoj Narodni dom. Vrli narodni gospod Jožef Kramberger, prepusti brezplačno vse svoje prostore bralnemu društvu za njegove prireditve, tako da se ta hiša po pravici sme imenovati šentanovski Narodni dom. Še nekaj bi vam imel poročati, pa si prav ne upam, ker bi s tem zadel v sršenovo gnezdo. Namreč, kako ena tamošnja učiteljska moč škili v Cmurek k Nemcem, druga pa v Celje k liberalcem. Še marsikaj takega, pa se bom drugikrat oglašil.

Skrivni ogleduh v Slov. goricah.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Umrla je dne 10. marca Barbara Kurnik v 58. letu svojega življenja. Bila je dobra, poštena žena, tihega, prikupljivega značaja, ki je rada ob vsaki priliki podpirala našo narodno stvar. Ker je bila v življenju priljubljena, je imela tudi na zadnji poti mnogoštevilno žalujoče spremstvo. Pevski zbor ji je v slovo zapel pred hišo in na pokopališču ginljivo nagrobno. Naj v miru počiva!

m Sv. Jurij v Slov. gor. Tudi pri nas smo imeli pustne dneve. Kaj mislite, da smo bili takrat prizidani? Kaj še? Tako smo se pa že vrteli in sukali, da je bilo veselje! Pa smo tudi imeli vzrok. Veste, v naši veliki „pürgi“ so odprli „Gastwirt“ Wergles novo krčmo. Zdaj imamo tri. Mi tudi pravimo, da je bilo to potrebno. Kajti pri nas mora iti človek najmanj celih 100 korakov, predno pride iz gostilne v gostilno. Tedaj vidite, smo bili vsi povabljeni. In sli smo in smo bili dobre, zlate volje, najbolj pa oče „gastwirt“, ki so v tem židanem veselju pozabili naznaniti otvoritev svoje krčme in storiti še druge potrebne korake. In tako se je zgodilo, da so vse tiste lepe kronce, ki smo jih mi prinesli, morali šteti nazaj. In raznovrstni gostje morajo biti v tej gostilni. Pred nedavnim časom so junaško vstopili in bili gostoljubno postreženi dvci-šolarčki tretjega razreda. Gospa krčmarica so jim sami postregli s 1/2 litrom. Zložili so skupaj. Potegnili so iz šole. Zdaj pa nam povejte, gospod urednik, ali nismo mi tukaj „štram-kerlo“? In ali ne bodete živali pri nas pravcate gostoljubnosti? Č. kr. okrajno glavarstvo pa vprašamo, ali je dalo dovoljenje gostilniške obrti tudi z ozirom na obisk šolarjev in njihovo postrežbo?

m Sv. Jakob v Slov. gor. Na Jožefovo popoldne je priredila šentiljska podružnica kmetijske družbe tukaj podučen shod. Govoril je potovalni učitelj M. Jelovšek o živinoreji. Gostilniška soba g. Peklarja je bila natlačeno polna; dokaz, da je naše ljudstvo ukaželjno.

m Slov. Bistrica. Blizu kolodvora Slov. Bistrice so našli v potoku mrtvo truplo Antona Tkavca iz Razgorja. Moral se je pred par tedni ponorečiti, ker je truplo začelo že razpadati. Bil je znan ljubiteljski žganja, in ker se ni držal doma, ga ni nihče pogrešal. Po pravici imenuje Slomšek žganje: goreča smrtna voda!

m V novi vasi pri Slov. Bistrici so našli pri kopanju nekega studenca tri metre globoko premog. Preiskovalo se bo, ali je tam še več premoga.

m Iz Poljčan. Minoli četrtek, na praznik svetega Jožefa, spremili smo k grobu gospo Marijo Kisliger, soprogo upokojenega logarja grofa Attems. Teden poprej pa je umrla 19. letna hčerka te vrle krščanske žene, ki je lepo vzgojila 9 otrok. Bog daj obema večni mir in pokoj!

m Polička vas. Pri nas imamo vojsko ter leži poklano vse po dolgem in po črez, pa ne mrliči, temveč drevesa. Že par zim sem se trudijo drvarji in sekajo po gozdu, da je groza in če gre to naprej, bodo kmalu ti le krasni gozdovi puste goljave. Tukaj so se pobirali podpisi za neko cesto. Posestniki, pazite, da se ne boste dvakrat držali za mošnje. — Nekateri stariši so še strašansko goreči za nemško šolo v Št. Ilju, kamor mislijo svoje otroke pošiljati. Pa, dragi stariši, ali res ljubite svoje otroke? Potem jih vendar ne boste pošiljali v potujočevalnico, kjer se otrok ne samo, da se ničesar ne nauči, se še odtuji veri, odtuji vam in svojemu narodu. Iz vaših otročičev hoče „šulferajnska“ šola vzgojiti ljudi, kateri bodo delali proti Slovincem, da proti lastnim staršem. Da se/tak otrok ne more ničesar naučiti, bo vsakemu jasno. Zatorej, stariši, ako ljubite svoje otroke, pošljite jih v slovensko šolo, da se vam ne bo treba kesati, ko bo že prepozno.

m Kmečko bralno društvo na Planici bode imelo v nedeljo, dne 29. t. m. ob treh popoldne svoj občni zbor v šoli na Planici. K temu zboru se vsi udje in prijatelji najljubneje vabijo. Odbor.

m Občni zbor ima danes zvečer ob osmih tukajšna moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v restavraciji Narodnega doma. Pričuje se mnogobrojne udeležbe.

Ptujski okraj.

p Sv. Marko niže Ptuj. Shod Narodne stranke dne 22. t. m. je bil pravi fiasko, kateri je pokazal njihove ljudi v pravi luči. Predsednikom je bil izvoljen g. Veršič, domači župan, podpredsednikom g. Brenčič in zapisnikarjem g. Lešnik. Na to da g. predsednik besedo g. Lešničarju in dr. Kodermanu, ki sta govorila o jezikovnem, volilnem in gospodarskem vprašanju mirno in brez napadov. Trejji govornik g. Brenčič je omenil, da je sklicala shod sicer Narodna stranka, a da iz markovske župnije ni videti nič njenih pristašev; se pač vidi, da Markovčani ne marajo liberalnih ovinkarjev. Ko se je shod otvoril, bilo je vseh skupaj navzočih 29 ljudi, med temi 14 tujih liberalcev, po večini iz Sv. Barbare in nekaj iz Ptuj. Domačih je bilo 10 in iz Spuhlje 5. G. učitelj Kosi je govoril o šoli, ali škodljivo za kmete, in zato ga je g. Brenčič pošteno zavrnil. Na to se je govorilo o gospodarskih stvareh, zlasti kako upliva žganje na otroke. Sedaj pa rezolucije. G. kaplan izjavi, da nima nič proti njim, samo to predlaga, da se jih od Narodne stranke ne sprejme, ker jih bomo mi že na svojem shodu stavili. Ko smo mi šteli, smo bili mirni, ko so pa šteli liberalci, so pokazali svojo oliko učitelji, z grdimi izrazi in kričanjem. Rezolucije so bile sprejete z 26 proti 21 glasovom. Na to se shod zaključil. Zopet se je pokazalo, da Narodna stranka pri nas nima nič iskati. Če bi ne bilo Barbarčanov, Ptujčanov in pa domačih dveh učiteljev, bi bila govornika sama od Narodne stranke. Prosimo torej voditelje Narodne stranke še enkrat, naj nas nikar več ne hodijo dražiti, ker nismo željni njihovih nauk.

p Cirkovce pri Pragerskem. Sto kron so darovali za glavni oltar gostje Simona Hrgan in Terzije Hrgan roj. Bauman. To je častno darilo, ki priča o dobri volji, v kateri svate niso pozabili Boga in krasnega svojega domačega Marijinega svetišča. Ženin je izbral pridno nevesto, a hotel je imeti tudi starešino, ki je znan po svojem odločnem rodoljubju in katoliškem prepričanju. Tudi nevesta se je lahko veselila ne-le ženina, marveč tudi svojega zavednega starešine. Tako se je zgodilo, da sta bila oba cerkvena ključarja, gg. Jurij Lah in Jernej Bauman, starešini na omenjeni gostiji. To se je pokazalo na tako odličnem način, da je in ostane ta vesela svatba v ponos in čast vseh slovenskih katoliških Cirkovčanov. Bog živi vse danovalce, Bog daj srečo poročencema!

p Hajdin. Ptujski „Stajerc“ mora imeti čudni nos. Pri drugih vedno nekaj voha in mu zmiraj nekaj smrdi — svoje smrdljive gnojnice pa, katere od njega kar curkoma teče in s katero zemljo okužuje in ljudi zastruplja, pa nič ne voha. Tudi na Hajdin steguje svoj umazan nos! Pa le pazi, da si ga pošteno ne prismočiš! Veš ti ljubi „Stajerc“! Hajdin je blizu Ptuj in za to Hajdinčani marsikaj vejo iz tvojega čednega življenja in iz življenja tvojih krušnih očetov. Od takih se ne pustijo hajdinska dekleta in sploh Hajdinčani zbadati in grdo sumničiti! To si mi prepovemo! Ali čuješ? Če ne, pa se zna zgoditi, da boš občutil. Vsaj sam tako rad svetuješ koga za kosmata ušesa prijeti. Čuj! Daleč nimamo do tebe. Hajdinčani marsikatero krono zanesejo v Ptuj in mnogi celo tvojim krušnim očetom, ki njih z veseljem v svoj globoki žepek vtaknejo — in za to boš ti še poštene ljudi grdo zbadal in sumničil?! Kaj pa, ako ne bi več nosili? Vsaj so v Ptuj in na Bregu še taki trgovci, ki niso tvoji krušni očetje. Torej, „Stajerc“, le tiho! Gospoda mestnega kaplana Jagra, katerega ti tako ostudno in po kriviči sumničiš, mi dobro poznamo. Delovali so pri nas v dušoskrbju poldrugo leto in še zdaj ob raznih priložnostih radi delujejo, vemo, kako pošteti, vestni in značajni mož so, zato ugovarjamo proti tvojemu podlemu sumničanju in trdimo vsi pošteti Hajdinčani, da jih še nihče ni videl iti iz Hajdina v Ptuj od 2. do 5. ure jutraj. Seveda, ti ljubi „Stajerc“, ker si sam poln gnusobe, zato tebi vse kar je pošteno smrdi in povsod le grdo vohaš in sumničiš. Z nekim maslom na glavi pa tudi vedno strašiš! Kaj ne, taki, ki ga največ imajo, taki bodo druge strašili! Kdo se ne bi smejal? Ja, ljubi „Stajerc“, ti imaš mnogo masla na glavi, pri tebi strašno smrdi, osnaži se in poboljšaj se! To ti iz do-brega srca svetujejo vsi resnicoljubni Hajdinčani.

p Hajdinski shod. Shod K. Z. na Hajdinu dne 19. t. m. se je jako častno in lepo izvršil. Prišlo je nad 200 zborovalcev v kljub slabemu vremenu in vkljub temu, da so ljudje še za zadnji dan zvedeli za shod. Zborovalce je pozdravil domači župnik s prisrčnimi besedami. Predsedoval je gospod Brenčič. Prvi govornik je bil naš dični državni poslanec g. Pišek, ki je lepo in razumljivo razlagal pazljivim poslušalcem delovanje poslancev Kmečke zveze v državnem zboru, posebno v odsekih. Razmotrival in svetoval je zborovalec, predvsem pa občinskim uradom, kako bi morali postopati v raznih slučajih, da zatregjo škodljivce kmečkega stanu, in kmečkemu stanu pomagajo do blagostanja. To so bile krasne besede, besede pravega kmečkega poslanca in prijatelja. Drugi govornik, pohorski kmet g. Potnik je z iskrenimi besedami navduševal pričujoče, naj spoštujejo svoj kmečki stan, ki je najstarejši, najimenitnejši, ker je trdna podlaga drugim stanom in srečnim državam. Navduševal je pričujoče naj vedno ostanejo pošteti in značajni možje. Tudi te besede so prišle iz kremenitega, značajnega pohorskega srca in so zato vsem globoko v srce segle. Nato se je gosp.

Brenčič kot predsednik zahvali obema govornikoma in je s krepkimi, prepričevalnimi besedami bodril poslušalce naj ljubijo svoj materni jezik, naj mu pripomorejo do veljave in ga ne pustijo zaničevati od drugih. Velik utis so tudi te lepe besede naredile. Ko se je še domači župnik zahvalil dičnim govornikom, dragim sosedom od Sv. Lovrenca, Sv. Marka, iz Sel in domačim faranom, so se z velikim navdušenjem sprejele sledeče resolucije: Zbrani zborovalci zahtevajo: 1. sedemletno šolo brez oproščanja, v šoli več poduka v kmečkih strokah in jesenske počitnice; 2. dveletno vojaško službo; 3. kmečko skupno zavarovanje za ogenj, starost in poljske prideleke; 4. nastavljanje deželjskih živinozdravnikov; 5) nastavljanje pravičnih in razumnih kmečkih zastopnikov pri raznih komisijah za prihodnje cenitev zemljišč; 6. bolj stroge postave za avtomobile zaradi varstva ljudi in živine; 7. meje za uvažanje tuje živine naj ostanejo zaprte.

p **Sv. Barbara** v Haložah. Narodna stranka je imela dne 22. marca t. l. v tukajšnji stari šoli politični shod, na katerem se je udrihalo po „Slovenskem Gospodarju“ in Kmečki zvezi; mladi Gnilšek pa je prebral neki na povelje g. nadučitelja Ogoreleca resolucije, za katere pa se udeleženci — bilo jih je iz radovednosti kakih 150 naših, kajti pristaši Narodne stranke so le učitelji, štajercijanci pa je za parado, kadar se gre proti Kmečki zvezi — niso dosti brigali, in sploh ne odobravalni govorov, le učitelji so upili obligatni živio, naši pa živio Kmečka zveza, kar seveda doktorjem ni bilo prav. S kislim obrazom so jo kmalu popihali k Sv. Marku, pri nas pa se je čul le en glas: „Gospodje učitelji naj se brigajo za šolo, nas pa naj ne vodijo za nos. Mislili smo, da pride poslanec Ploj, zdaj pa ti doktorji rešujejo kmeta. Pri Korenjaku je vladalo odkritosrečno veselje in navdušenje za govornike — le g. Kosl so mrmrali — na ovinkarskem shodu pa se je iz kmečkih ust slišala sama nevolja in nezadovoljnost. Torej, g. Ogorelec, izmislite si prihodnjice kaj pametnejšega, ker takšnega zabavljanja ne pridemo več poslušati. — Kmečki zvezar.

p **Shod S. K. Z.** na Jožefovo po rani službi božji pri Sv. Barbari v Haložah se je izborne obnesel. Gotovo 300 udeležencev je napolnilo prostore Korenjakove gostilne. Shod otvoril g. Brenčič iz Ptuja v imenu K. Z. Državni poslanec Pišek razjasnjuje delovanje poslancev K. Z. v raznih odsekih državnega zbora v prilogi kmetu in delavcu. G. Potnik razlaga naloge K. Z. in navdušuje za zvezo. G. predsednik opozarja na edini nastop pri volitvah v razne zastope da zmaga volja ljudstva in na nedeljski shod Narodne stranke v stari šoli, naj tem študentkom in koncipijentom verno slovensko ljudstvo ne gre na lim, čeprav bodo prišli v ovčjih oblačilih. Nato se sestavi odbor za Haloze. Radi 2. božje službe so se vsi govorniki morali znatno omejiti v svojih izjavah. Haložan ostane zvest Kmečki zvezi in se ne da od kakega častihlepnega voditelja zvrabiti v liberalno past!

p **Sv. Lovrenc** na Drav. polju. Tukaj se bo delil v nedeljo dne 29. t. m. popolne ob treh v sobi bralnega društva denar, seveda ne vsakemu, ampak le mlekarškim zadrudnikom od lanskega čistega dobička. Ker bo ob tej priložnosti g. potovalni učitelj M. Jelovšek predaval o dobičkanosni mlekariji, zato so povabljeni tudi nezadružani, domači in okoliški, ki si želijo od svoje govedoreje stalnih in nikakor ne premajhnih mesečnih dohodkov. Obenem bo tudi občni zbor tamošnje zadruge za rejo bikov z navadnim vspehom.

p **Sv. Lovrenc** v Slov. gor. Dne 3. t. m. smo spremljali k večnemu počitku najstarejšo ženo naše fare, Ano Fraso, iz občine Sakušak. Stara je bila devetdeset let. Bila je vzgledna gospodinja in skrbna mati svojim otrokom. Vkljub slabemu vremenu se je obilo faranov vdeležilo njenega pogreba. G. župnik so ji čepi besede spregovorili v slovo. N. v m. p. l.

p **Sv. Lovrenc** v Slov. gor. Preteklo nedeljo se je pripeljal k nam c. kr. okrajni živinozdravnik g. Juan iz Ptuja. Po dokončani rani božji službi smo se zbrali skoraj vsi možje, kolikor nas je bilo v cerkvi, v stari šoli, kjer nas je g. živinozdravnik opozoril na novo bolezen, ki je jako razširjena pri goveji živini, in sicer bolezen na spolovilih. Pretečno zimo smo se gospodarji večkrat pogovarjali in drug drugemu priroževali, da se nam krave lani pri večkratnem spušanju niso zabrejale. Gospod zdravnik nam je dokazal, da je tega ravno ta bolezen kriva. Krave, s to boleznijo okužene, se pogostokrat gonijo (pojajo), se ne ubrejšijo in breje pogosto izvržejo. Tako okužene krave tudi pri dobri krmi shušajo in celo malo mleka dajo, in žal, da se nam letos v rešnici tako godi. Ob enem smo bili podučeni, kako to bolezen zdraviti, ter so se nam tudi obljubila potrebna zdravila. Naslednje je gospod živinozdravnik še preiskal nekaj naših hlevov in žal tudi pri nas nekaj okuženih krav našel. Za njegovo skrb in prekoristni pouk mu bodi izrečena zahvala.

p **Shod v šnapsbutliki** je imela Narodna stranka pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Prišli so na shod sami štajercijanci, šnapsarji in učitelji. Nekaj pristašev Kmečke zveze, ki se je udeležilo shoda iz radovednosti, nam poroča, da je bil shod skrajno klavern.

p **Svetinje**. Srečna je občina, ki ima dobrega predstojnika, kateri skrbi prav po očetovsko za svoje podložne. Taka občina je lep božji vrt in božji blagoslov se razliva nad njo. Kaj je lepšega kakor red

in mir v občini, in ravno ta je močno zastavljen! na sposobnosti župana. Tako srečo uživa občina Zerovinci v svetinjski župniji. To veliko občino že vodi sedemkrat blagi mož g. Franc Vraz, stričnik slavne pesnika Stanka Vraza. S ponosom gledajo občani na svojega vzglednega predstojnika in se ravnaajo po njem, ki je zvest katoličan in slovenski poštenjak; njega ni sram, da je sin pobožne slovenske matere in da je pri sv. krstu Bogu in katoliški cerkvi obljubil zvestobo. Iz hvalečnosti za krasen red v občini in iz spoštovanja so občani tega neustrašivega in stanovitnega moža počastili s tem, da so ga dne 7. svečana t. l. izvolili za častnega občana.

p **Iz rogaškega okraja**. Občina Ivajnkovci se iskreno zahvaljuje g. dr. Antonu Korošcu, državne-mu poslancu, za izposlovanje državno podporo po toči l. 1907, katero je občina dobila izplačano dne 13. svečana v solskem posloju pri Sv. Križu v znesku 4495 K, ki se je razdelila med 41 deležnikov. Torej iskrena zahvala tudi vsem tistim gospodom, kateri so s tem opravke imeli. V Ivajnkoveh, dne 19. marca 1908. Roškar, župan.

p **Stopree**. Lausko leto, dne 19. avgusta vršila se je v naši občini volitev občinskega odbora. Zmagala je štajercijanska stranka, katera vodi od leta 1904 občinske posle. Zaradi raznih nepravilnosti začelo se je z volitvijo pečati namestništvo in državno pravdnštvo. Namestništvo v Gradu je dogovorno z deželnim odborom v smislu § 31 občinskega volilnega reda z odlokom od dne 27. februarja 1908, št. 9 277-7 omenjeno volitev razveljavilo. Imeli bodemo v tem letu torej zopet občinsko volitev. Kaj pa bo državno pravdnštvo storilo, še ne vemo.

p **Sv. Lovrenc na Drav. polju**. Preč. g. Janez Goričan, kooperator pri Sv. Petru pri Radgoni, je daroval našemu bralnemu društvu 5 K, za kar mu izreka odbor najtoplejšo zahvalo.

Ljutomerski okraj.

p **Shod K. Z. pri Veliki Nedelji**. Kmetje ormoškega okraja smo si že dolgo želeli, da bi priredila K. Z. v našem okraju velik shod. Ta srečna želja se nam je minulo nedeljo izpolnila. Pri Veliki Nedelji nam je priredila K. Z. lep shod. Nad 500 samih vrlih kmetov se je zbralo v Miklnovi gostilni. Shod je otvoril posestnik Korpar. Za predsednika so si izvolili kmetje vrlega svojega pristaša Meška, ki v kratkih besedah pozdravi v obilnem številu došle iz celega ormoškega okraja in da besedo poslancu Pišku. V svoji znani poljudni in prsnični besedi je potem naš tovariš, poslanec Pišek, razložil delovanje poslancev v državnem zboru. Navaja glavne vzroke, ki so krivi propada kmeta in kako se istemu odporimo. Že med govorom so se slišali pritrjevalni vzkliki, na koncu govora pa smo svojemu tovarišu prav hrupno pritrjevali. Predsednik se nato lepo zahvali g. poslancu. Prihodnjice bomo že bolj previdni, koga bomo volili, da nam ne bo pozneje lige kazal. Omenja tudi grdo postopanje s kmeti na lanskem ormoškem shodu, kar vzbudi med nami vzklrike ogorčenja. Kako se je takrat z nami kmeti delalo, tega ne moremo pozabiti. G. Meško predlaga sledeče resolucije, ki se soglasno sprejmejo: Kmetje, zbrani na shodu K. Z. pri Veliki Nedelji ugovarjajo: proti odprtju srbskih mej, zahtevajo Slovincem pravično volilno preosnovo, zahtevajo preosnovo davka in da se leta 1909 pravično onjio zemljišča, zahtevajo odpravo desetka, da vzame država zavarovanje za ogenj, uime in za živino v svoje roke, da vlada upelje zavarovanje za starost in onemoglost za kmete in njegove delavce, da svojemu poslancu dr. Ploju izrekajo popolno nezaupnico, ker je zapustil svoje tovariše, ki so z njim izvoljeni na programu K. Z., ter ga pozivljajo, da odloži svoj mandat. — Obsejajo grdo pisavo „Štajerca“ in „Narodnega Lista“ o poslancih K. Z. Slednjič še posestnik Korpar navdušuje k pristopu h K. Z., ki naj bo vodnica kmetov v boju za njih pravice. — Sedaj se oglasi v kotu glas nekega moža: „Prosim za besedo!“ Predsednik: „Kako je Vaše ime?“ Odgovor: „Salomon“. Predsednik: „Opozarjam g. govornika, da mu odvajam takoj besedo, če bo napadal vero in K. Z.“ (Klic: Prav tako!) Salomon začne in hoče priti Ploja. Kmetje pa so začeli tako ogorčeno vpiti: Proč s Plojem! Saj ga poznamo! da je moral nesrečnež utihnuti in je bil predsednik primoran, mu odvzeti besedo, da je zopet zavladal mir. Mislil, da bo ta liberalni odposlanec na tem shodu povedal svojim tovarišem, da v ormoškem okraju liberalna pšenica ne bo šla nikdar v klas. — Nato se začne ustanovni shod „Slov. kat. polit. društva za ormoški okraj“. Kaplan Bratušek prebere in pojasni pravila, nakar se izvoli z vzklikom sledeči odbor: predsednik: gospod Anton Meško, župan iz Lahonec, ki je shod tudi vodil; odborniki: Hanželič Franc iz Hardeka, Kirič Andrej iz Pavlovec, preč. gosp. Caf Jakob, dekan pri Sv. Tomažu, Vraz Franc, župan iz Cerovec, preč. g. svetnik Ivan Bohanec, župnik v Svetinjah, Kuharič Florjan iz Lešnice, Korpar Tomaž iz Oslušovec, Janežič Anton iz Brebrovnika, Bedjanič Tomaž iz Obreža in Munda J. iz Jastrebec. Nato še govori gospod Korpar, za njim gospod Fr. Vraz; oba navdušujeta svoje tovariše-kmete, naj stopje kot skala trdno v vrsti Kmečke zveze, ki ima edino voljo pomagati kmetu! Shod je trajal nad 2 uri! Z napeto pozornostjo je vsakdo poslušal govornike, celo nasprotniki so zapuščali ta shod s prepričan-

jem, da so naši poslanci res vneti za ljudski blagor in da kažejo dejansko svojo ljubezen do ljudstva! Ko se je davno že odpeljal gospod poslanec, kateremu izrekamo najsrčnejši: Bog plati, je predsednik gospod Meško zatvoril shod s trikratnim „živio“ klicem na dva letošnja jubilarja: Cesarja Franca Jožefa in Pija X. Sedaj še-le je zbrana množica mož pokazala svoje navdušenje, med glasnimi živio-pozdravi so si krepki možaki stiskali roke pri slovesu in obljubljali, kar je predsednik v sklepnem govoru povdarjal: „Da srce zvesto, kakor zdaj, ostalo boše vekomaj!“ Gospod Ploj! Ta shod si zapomnite, katoliški možje smo Vas volili, danes smo Vam svobodno povedali svoje mnenje! Vi ne marate nas, mi ne Vas! Kadar bode zopet potrebovali glasove, idite kam drugam, k nam ni treba hoditi, zastoj bi si trgali svoje liberalne čevelčke!

p **Stavešinci**. Po dolgotrajni mučni bolezni je umrla dne 21. t. m. vdova posestnica Marija Mlinarič, rojena Kreft. N. v m. p.

p **Ljutomer**. V nedeljo, dne 29. sušca priredi „Bralno društvo za ljutomersko okolico“ v Veržuju pri g. Fr. Rožmanu igro s petjem v petih dejanjih. Ker je igra za današnje razmere poučna in ker nastopijo tudi mladeniči kot govorniki, pričakujemo mnogobrojnega občeka. To ne bo kaka prazna veselica, ampak poučna in vzpodbudljiva prireditev. Mladeniči, začnimo se spoznavati med seboj in se navduševati za najdražji svetinji!

Slovenjgraški okraj.

p **Obrtna posojilnica v Soštanju** je po izjavah Volka silo potrebna; mi mu radi verjamemo, če upoševamo, da so pri nji člani kakor župane, Volk in drugi.

p **Soštanski okrajni načelnik Ježovnik** je zopet svojo mogočnost pokazal. Na novi cestni progri v Smartnem ob Paki, koje je moral prevzeti okraj v svojo oskrbo, se je dne 28. februarja t. l. pri plenarni seji enoglasno sklenilo nastaviti za cestarja edinega prosilca Franca Gorjupa. Ježovnik mu je tudi že dekret poslal; ko je cestar Gorjup že delal 4 dni na cesti, mu je dal odpoveč in svojevoljno nastavlil drugega. Kakor se je zvedelo, je baje župan Goričnik, kateri ni nič ugovarjal pri plenarni seji zoper Gorjupa, pozneje drugega prošnjaka priporočal; Ježovnik je na to že nastavljenega Gorjupa takoj odstavlil. Zoper to odredbo se bo Gorjup na deželni odbor pritožil, ker isti kot prispevajoči plačnik cestarjev ima tudi veliko besedo. Mi zoper tako postopanje odločno ugovarjamo ter zahtevamo, da se naši sklepi upoštevajo. Hvala Bogu, da bo Ježovnikova doba kmalu potekla in upamo, da on nikdar več ne bo načelnik, kar je po čudnem slučaju usode postal. Vprašamo ga še, zakaj še do dandanes ni poslal dekreta imenovanemu cestnemu komisariju Iv. Dvorniku; ali se morda boji cestnega komisarja? Okrajni zastopniki.

p **Volk** se je javno hvalil po gostilnah, da je po državnozborskih volitvah dobil pri „Lastnem Domu“ posojilo na priporočilo generalov „Narodne stranke“, no zato, ker je dobro agitiral za Ježovnika, a — slabo za Rebeka.

p **Gostilnica v Narodnem domu** v Slov. Gradu se da v najem 1. maja t. l. Zglasiti se je pisмено ali pa osebno ob ponedeljskih dopoldne do 13. aprila pri načelstvu hranilnice in posojilnice v Slovenj-Gradcu.

Konjiški okraj.

p **Konjice**. Dne 30. sušca ob desetih dopoldne volijo kmečke občine konjiškega okraja 9 odbornikov v okrajni zastop. Volivci naj se zberejo isti dan ob 9. uri zjutraj v „Narodnem Domu“, da se pogovorijo glede odbornikov in enotne volitve.

p **Konjice**. Preteklo nedeljo je imelo kat. politično društvo za konjiški okraj svoj redni občni zbor ob povoljni udeležbi. Došli so tudi zastopniki iz Prihove, Žič, Oplotnice, Čadrama, Zreč, St. Jungerte itd. Odobrilo se je poročilo tajnika in blagajnika ter se izvolil nov odbor, sestojeci iz 9 odbornikov. Nato nastopi g. deželni poslanec A. Terglav, ki v jedrnatem govoru označi splošni politični položaj na Spodnjem Štajerskem in različne stranke, izmed katerih je Slov. kmečka zveza najmočnejša. Pozivlje nadalje, naj se je vsi trdno oklenemo ter se tudi gospodarsko organiziramo po načelih, ki jih zastopa K. Z. Slednjič se še zahvali volivcem za glasove, ki so mu jih pri volitvi dali vkljub grdim osebnim napadom in lažem v nasprotnih listih. Kmet Potnik iz St. Jungerta nato v enako krepkih besedah govori o odprtju srbske meje, o pogubonosnem delovanju onih kmečkih poslancev, ki so glasovali s socialdemokracijo, potem o škodljivem žganjepitju, in končno priporoča še skupno prodajo živine. Trgovec Golčer iz Čadrama v kratkih pa navdušenih besedah izraža željo, naj bi vsi stanovni na Spodnjem Štajerskem delovali skupno po enotnem programu K. Z. na katoliški podlagi. Preberejo se nadalje sledeče resolucije: 1. Na občnem zboru kat. polit. društva dne 22. sušca v Konjicah zbrani zborovalci in kmetje soglasno in odločno ugovarjamo proti pogodbi, sklenjeni s Srbijo, ter zahtevamo, naj se vlada ozira pri sklepanju pogodb le na kmete-zivinorejce domače države ter ne dovoli uvoza niti živine niti mesa. 2. Zahtevamo, da naj se na uradniška, zdravniška in živinozdravniška mesta nastavljaajo uradniški Slovinci, ravnotako tudi na učiteljska mesta učitelji Slovinci, kakor na pr. prihodnjike na izpraznje-

no učiteljsko mesto v Ločah. 3. Že opetovano odločno zahtevamo dvojezičnih napisov in pečatov na c. kr. poštnem uradu, c. kr. okrajnem glavarstvu in c. kr. davkarji v Konjicah. 4. Zahtevamo splošno, tajno in direktno volilno pravico za deželni zbor, ali vsaj za spodnještarske Slovence iz vseh skupin pravično zastopstvo v deželnem zboru. 5. Zahtevamo, da vlada upelje starostno zavarovanje ne samo za delavce, ampak zlasti tudi za kmetje in pojske delavce. Vse resolucije so bile sprejete enoglasno in z velikim odobravanjem. Nato domači g. kaplan označi nekatera zavita in napačna poročila „Domovine“ iz Konjic, v katerih se hoče ljudstvo begati in odvrti od prave organizacije na gospodarsko-političnem polju. Kmet Napotnik še končno pozivlje k medsebojni ljubezni in zaupanju med kmeti, kajti le tedaj je mogoče, da se razvije skupno gospodarsko delo in napredek. Odločno zavrne tudi neprestano hujskanje in napadanje „Domovine“ zaradi nekdanjega konzumnega društva, katerega propad so zakrivilo ne toliko slabo vodstvo, kolikor bolj trški nasprotniki-trgovci, ki so v objemu in složnosti brez razlike narodnosti hujskali proti zadrugi, sporazumno znižali ceno blagu, ter na vse zvite načine odvrčali celo ude od društva. Slovenska posojilnica je bila takrat seveda tudi nasprotna. Navzoči nasprotniki si niso upali k nobeni točki ugovarjati, dasi jih je predsednik shoda pozivljval. Shod se je na splošno zadovoljnost zaključil. V sledeči odborovi seji se je izvolil predsednikom: Fr. Napotnik; namestnikom: Jurij Sibanc; tajnikom in blagajnikom: Viktor Pregelc; namestnikom: Ign. Potnik.

k **Konjice.** Velik bal, na katerem je baje plesalo 200 ljudi, godlo 14 vojaških muzikantov in ne vemo kaj še vse, je bil v Konjicah pri Urbanu na pošto-kvaterno nedeljo. — No astni!

k **Zreče.** Naša kmetijska „Hranilnica in posojilnica“ začela je poslovati 30. junija 1907. V tem kratkem času do dne 8. marca letos je imela 23.344 kron 60 vin. prejemkov in 23.080 kron 60 v izdatkih, torej za 46.425 kron 20 vin. prometa. Zavod vodilna gg. Vidmar-Olar, načelnik, in Sadek-Podgrajšek, namestnik. K zadrugi je pristopilo 19 združnikov in 49 varčevalcev.

k **Bezina.** Pri občinskih volitvah dne 22. svečana so zmagali sami pristaši K. Z., ter se je dne 8. sušca izvolil županom zopet prejšnji vrli župan Jakob Arpiter iz Bezine. Za prvega svet. je izvoljen Jurij Klančnik z Brba in za drugega Fr. Stopar iz Strienika. — V našo občino še vedno zabaja eden nebodigatreba „Stajerca“, drugače mu je že povsod odklenkalo. Tudi temu siromaku bi se še lahko oči odprle, da bi začel brati kak dober časopis namesto tega grobokopa vere in slovenske narodnosti.

Celjski okraj.

c **Celje.** Vendar enkrat je prišla „Domovina“ na sled samovladnemu komisariju celjskega okrajnega zastopa, kako samooblastno postopa ta mož proti nam davkoplačevalcem. Ni pa še „Domovina“ povedala, da tudi ugovarjamo proti temu, da je vključbu temu, da je bilo dovolj sposobnih domačih slovenskih prošnjikov za službo cestnega mojstra, vendar imenoval moža Irdega Nemea iz Zgornje Stajerske, kateri ne zna niti besedice slovenske, in temu možu je določil mastno plačo. Seveda si je ta mož v svoji objektivnosti pri tem mislil, kaj to briga davkoplačevalce, če jaz imenujem domačina ali tujca Nemea, saj sem vendar jaz zdaj gospod okrajnega zastopa. Ta gospod ima pri vsem, tem še drug namen. Moral bo namreč polagoma zaradi nemškega cestnega mojstra še tudi nastavit ljudi za cestarje, ki bodo v stanu, se s svojim mojstrom Nemcem sporazumeti. Ali je to prav, g. Breschar?

c **Nevednost celjske narodne dame.** Koliko se brigajo celjski višji krogi in takozvani boljši ljudje in prvaki za ljudsko maso in slovenskega delavca v Celju, se pokaže zelo pogosto in tuintam celo na interesantni način. Pred kratkim je prišla že sicer polnoletna hči celjskega prvaka v lokal slovenskega delavskega podpornega društva v Celju po opravkih. Ko se je ta gospodična znašla in razgledala po društvenem lokalu, je zapazivši knjižnico, časopise in pregrnjene mize, nekako začudeno najvno vprašala gostilničarko: Kaj pa je to? Kaj je tu gostilna? Kaj je tukaj gostilna, haa? Kaj ima društvo gostilno? Katero društvo pa je to? A delavsko društvo? — Res čudno! Ta gospodična, ki velja v Celju tudi za narodno damo, še niti do sedaj ni vedela, kje in kako životari v Celju slovensko delavsko podporno društvo! Zares, gospodična: vsi ljudje vse vedo in človek se mora učiti vse življenje, kaj ne da?

c **Učiteljsko društvo** za celjski okraj je na svojem zborovanju v Celju dne 19. marca sklenilo resolucijo, v kateri se pozivlje deželni šolski svet, naj ne sodi premilostno rekurzov, katere vlagajo stranke raki denarnih kazni, ki bi jih imeli plačati zavoljo neopravičenih šolskih zamud svojih otrok. Zanikernost in upornost ne zaslužita potuhte! — Sodbo prepuščamo našim kmetom!

c **Savinska dolina.** Na podlagi §. 19 tiskovnega zakona zahtevamo da sprejmete na notico v Vašem listu z dne 12. 3. tl. pod zaglavjem „Savinska dolina“ do besedno naslednji popravek, ter istega

priobčite na istem mestu in z istimi črkami v prihodnji številki Vašega lista: Ni resnica, da sem kupoval lani hmelj za gospoda Robleka, temveč resnica je, da sem ga kupoval za tvrdo Rus et. comp. v Pragi. Ni resnica, da sem kupoval hmelj po najnižji ceni, — ampak resnica je, da sem ga plačeval po najvišjih dnevnih cenah. Rogačka-Slatina, dne 16. 3. 1908. Oroslav Kušec. — Hmeljarji Savinske doline, o resničnosti tega popravka sodite vi!

c **Dobrna.** (Izjava.) Mladeniška zveza bralnega društva na Dobrni izjavlja: 1. Da nima nobene povoda ali vzroka s svojimi dosedanjimi nasprotniki delati kake sprave, ker ni nikomur storila nikake krivice, in ker je priznana načelo, da mora spravo ponuditi tisti, ki se čuti krivega. 2. Nadalje izjavlja, da tudi nikogar ni pooblastila v njenem imenu delati spravo. 3. Konečno izjavlja, da je vstop v mladeniško zvezo odprt vsem dobro mislečim slovenskim mladeničem, ki hočejo sprejeti njena načela, od katerih zveza niti za las ne odstopi. Toliko v povabilo vsem, ki govorijo v zadnjem času o neki spravi med mladeniško zvezo in Stajercijanci. Dobrna, dne 23. svečana 1908. Odbor mladeniške zveze.

c **Na Dobrni** je v zadnjem času nekdo podpisoval ime načelnika krajnega šolskega sveta na opominski liste. Ker je to prišlo v javnost, razpošiljajo se sedaj opominski listi brez imena načelnika in sploh brez podpisa.

c **Dobrna.** Hazenpihlove trgovine na Dobrni sicer ni več, a deska za Hazenpihlovim imenom še vedno visi na zidu. Najbrž je novi trgovec Kürbüsch prepričan, da njegovo ime ne bo vlekle, zato se ne upa obesiti nad trgovino. Kürbüsch, le korajžo, nič se ne boj; le obesi svoje ime nad trgovino.

c **Mozirska pošta** je v istem stanju kot je bila. Pardon! Ne! Storil se je korak k izboljšanju ali kako se naj označi to, ko se je stikalo in dolžilo v farovžu dopisnika. Če človek pride na pošto, vidi vse v blaženi nemščini: Amtstunden itd. Če je pa že kje dvojezično, pa je slovenski del vsaj čez sredo pretrgan. Poštni promet, če se dostavlja na dom, pride prav gotovo vsaj v šestih dneh v prave roke. Sicer se pa tudi zgodi, da potrebuje denar po več let, predno pride v prave roke. Medtem, ko imajo gospodje čas agitirati za Narodno stranko, lepake pribijati in streljati po zmaganih svojih prijateljev, naj bi rajše poskrbeli, da se bo preskrbel in plačal pismonoša tudi za okolico. Saj imajo vendar znamke za okolico isto vrednost, kot za trg. Saj je drugod plačan pismonoša, ko je manjši poštni promet kot tukaj. Če se tuč sedaj ne izboljša, potem pa napremo druge strune in posledice si naj pripišejo gotove osebe same sebi.

c **Nazarje.** V 11. št. „Domovine“ neko človeče najpoddlejše napada tukajšnje mladeniško in deklško Marijino društvo. Žalosten dogodek, ki se je v resnici pripetil v naši okolici, stavi na rovaš Marijine družbe, češ, da sta bila nesrečno dekle in njen zapeljivec uda tukajšnje Marijine družbe, se pridno udeleževala družbenih vaj v tukajšnji cerkvi. Poročljivo in bogokletno pravi, da ne ve, katere svetnike sta posebno častila: ali sv. Antona, ali sv. Ano, ali pa oba. Konečno še pristavi, da se je dekletova mati, ki je za nevarno oteklo hčerko iskala pomoči pri zdravnikih in zdravnicah v Mozirju in v Celju, zelo začudila, kak sad rodi včasih pravejša pobožnost. Na ta nesramen napad ne bi odgovarjal, dasi več ali manj tudi mene kot voditelja Marijine družbe zadene, da me niso prosili naši možje. Udje Marijine družbe so mi celo rekli, naj pustim celo stvar pri miru, češ, da liberalni napadi pač ne morejo škodovati družbenemu ugledu. Pišem, da javnost zve, kako nesramni so naši liberalci in kako globoko je padla „Domovina“, ki je bila včasih dostojen list. Niti zapeljivec, niti zapeljivka nista bila nikdar uda Marijine družbe. Res pa je, da sta njena dobra mati in teta deklico večkrat nagovarjale, naj pristopi k Marijini družbi; ona pa je rekla: „Mar. družba naj me v . . . piše.“ Bila je tedaj dejansko čisto liberalnega mišljenja, ker tudi liberalcem Marijina družba smrdi. Če se pa slučajno ta ali oni ud Marijine družbe pregreši, niso temu krive pobožnosti, pač pa ravno nasprotno: opuščenje pobožnosti in zanemarjanje družbenih pravil. In kdorkoli se v Marijini družbi pregreši, se v družbi nič več ne trpi, ampak se ga takoj izbače iz družbe. Zoper Marijino društvo v Nazarjih imajo zlasti nekateri Mozirčani veliko govornih. Zakaj, podpisane mu ni znano, ker je v isti komaj začel delovati. Iz dopisov v „Domovini“ pa se mu svita, da nekaterim delovanjem Marijine družbe ne ugaja radi tega, ker ravno Marijina družba deluje na to, da ne bi dekleta „otekala“. Podpisani slovesno obljublja, da bo skrbel za to, da bo Marijina družba liberalcem najhujši trn v peti. Na svidenje! Nazarje, dne 22. marca 1908. P. Anzelrn Murn.

c **Petrovče.** Da se ne bi vse časti vredni „Domovini“ in njenemu zvestemu bratcu „Narodnemu Listu“ obnesli lažnjivi dopisi, jima je prav dobro služilo zadnji čas v prebavo poučno zborovanje bralnega društva v Petrovčah, oziroma mladeniške in deklške zveze, ki se je vršilo dne 25. febr. v občinski pisarni. V teh dopisih se že po navadi teh listov vrsti že mnogokrat premeleto oponašanje vrlému županu Korenu kot predsedniku tega zborovanja. Največji pregrešek najde dopisnik v tem, da se je drznil ta kot mnogoletni župan dovoliti porabo ob-

činske pisarne za zborovanje izobraževalnega društva. Že poprej nam je namreč prostore v stari šoli, ki so dobro služili za zborovanja, naš ljudomili gospod šolski načelnik prepovedal. Kaj ne, vsa čast takim možem! Potem so pa duhovniki tisti, ki kalijo mir v občini! Najbolj jim je vedno na poti deklška zveza, ki je bila ustanovljena pred dvema letoma vsled požrtvovalnosti vlč. g. Finka, in je začela pod njihovim umnim vodstvom uspešno delovati in je delovala tudi potem pod vodstvom neumorno delavnega dr. Jančiča. Izobraževalno društvo, ki je ustanovljeno pod področjem društva „Gospodar“, je s svojimi gledališkimi predstavami že prispevalo lepo svotico v društveno blagajno. Vsa čast takim prijateljem društvenega dela!

c **St. Jurij** ob juž. žel. Zakaj so naši liberalci čudaki? 1. Pravijo, mi smo narodni Slovenci, drugo nas nič ne briga (vera namreč). Da so res narodni Slovenci, to dokazujejo dan na dan zunaj hiše in v hiši s tem, da govorijo skoraj izključno nemški in da imajo naročenih lepo število nemških časnikov, tudi ptujskega „Stajerca“ še imajo nekateri. 2. Liberalci pravijo, da želijo, da bi si bili vsaj edini na gospodarskem polju, ker le tedaj bi se dalo veliko doseči. Tudi mi smo za to! Ali so liberalci res za to? Ne! Bridka skušnjava nam je pokazala nasprotno. Ko so naši vrli kmetje snovali v St. Jurju že pred 9 leti razna kmetijska društva, kakor hranilnico in posojilnico, kmetijsko konzumno društvo, požarno brambo, bralno društvo, so nas ljudje napadali, ki so sedaj združeni v liberalni „Narodni stranki“ ter hoteli podreti vse, kar smo mi s trudom zidali. Vsa ta društva prosegajo prav dobro, medtem ko društva, ki so jih ustanovili liberalci v konkurenci našim društvom, za jetiko hiraajo. Liberalci so pokazali, da hočejo skupno delo na gospodarskem polju s tem, da jim je nestrankarski Jošt ustanovil posojilnico proti že obstoječi, ki se krasno razvija. Jošt ni strankar, tudi njegova kmečka posojilnica ni strankarska, to dokazuje dejstvo, da ima ta kmečka posojilnica res malo hranilnih vlog, pač pa imajo člani te kmečke posojilnice veliko deležev, in sicer nekateri kar po 5 do 10. Res demokratska posojilnica. V sedanji draginji denarja je ta Joštova kmečka posojilnica zvišala obresti dolžnikom, medtem ko je stara hranilnica in posojilnica celo posodila večje svote po 5% in tudi nekaj na 4%. Ali je Jošt koristil kmetom z ustanovitvijo te kmečke posojilnice? Ali ni razlike pri obrestih 1/2, 1, 1 1/2%, ki jih morajo dolžniki pri kmečki posojilnici več plačati? Kaj brigajo Jošta koristi kmeta, njemu je le za Narodno stranko. Liberalci bi lahko pokazali, da so nepristranski vsaj v c. kr. kmetijski podružnici, ki jo imajo v rokah. Ali kažejo v tej podružnici gospodarsko skupnost? Kaj še! Glavni namen podružnice je, kakor se je videlo do sedaj, agitacija za Narodno stranko. Ko so ustanovili kmetije svojo mlekarino, so nasprotovali vsi tisti, ki so za skupnost (?) v gospodarskih rečeh. 3. Liberalci pravijo, da ljubijo vse tiste, ki čutijo slovensko-narodno ter pustijo vsakemu „svobodo prepričanja“ (glej brošuro: „Stajerski Slovenci, kaj hočemo?“) Ali je to res? Ne! Celjska „Domovina“ je pisala in prepovedala gosp. Artmanu, da ne sme več občeovati z gospodom kaplanom in drugimi. Tudi proselj slovenske narodne trgovine ni liberalcu všeč. Zato pa proč s takozvano „Narodno stranko“ in držimo se Kmečke zveze!

c **Iz gornjegrajskega okraja** je prišla velika poveljen — od samih mačkinih solz — in preplavila razne liberalne liste. In zakaj? Zadruga pašna „nekaj naprednih oseb“, se je — zadržila! In kriv temu je — tako pišejo v „Tagesposti“ št. 44 napredni Slovenci — kaj ne lepi Slovenci — „župnik“ v „Nar. Listu“ št. 11, „dekan“ in v „Domovini“ št. 30 „škof“, kateri so prepričali, kakor poslednji listič piše: „da bi liberalne krave pasle na njegovih planinah.“ In, obljubim, če „Slov. Narod“ potoči kako solzo za to zadrugo, bo zapisal, da je temu kriv papež! Napredne osebe, ne bodite smešne! Kdo vam pa sili v vaš odbor? Sami ste ustanovili svojo zadrugo, sami jo vodite in pasite liberalne krave! Zakaj mi potrebujemo planin za ovce, za vole in junce marjedolske pasme, četudi nismo volili mesarja Ježovnika, in sicer po leti, vi pa ste si pašno zadrugo ustanovili samo za zimo, in kakor „Domovina“ piše: za liberalne krave. Potemtakem čisto druge pasme, liberalne, ki se najbrž parajo — z liberalnimi kozli, kakoršnih zadrugarstvo v tem kraju še ne pozna, in kakor so že hribovi zoper novotarije sploh, tudi zoper take zadrugo za liberalne krave. Torej vsakemu svoje pa mirna Dretja!

c **Tožita** nas gornjegrajski nadučitelj Kocbek in adjunkt Zdolšek zaradi notie, ki smo jih priobčili o liberalni pašniški zadrugi. Gospoda se namreč čutita zaradi tega razžaljena. Rada bi tudi vedela za dopisnika, zato sta dala potem sodnije preiskati uradništvo, pa se ni nič našlo.

c **Sv. Lenart** nad Laškim. Nekdo je malo podregal v mlako giftnih krot, in glj, nastal je vrišč. Čudno, da je ta širokoustna golazen tako občutljiva. Jeza baje odmeva po smrdljivi luži — Stajercu! Pa bodimo pametni in pomislimo: 1. Pri nas je veliko ljudi, blizu 1800. Koliko je od teh častilcev Stajerca? — Trije! 2. Med katere časopise spada Stajerca? 3. Kakšni posestniki so možje pri nas, ki ljubijo Stajerca? 4. Kakšni gospodarji so? 5. Ali so si pridobili po „Stajercu“ vednosti, modrosti, so bolj

nčeni, bolj razsodni, bolj spoštovani, odkar berejo „Stajerca“? 6. Gospodarijo sedaj boljše? Imajo pri hiši več sreče? So si pridobili prijateljev, se zdaj po njih bolj vpraša, se bolj iščejo? Kako sodi naše dobro ljudstvo o „Stajercu“? Kako o tistih, ki ga berejo? Se morebiti z njim lažje preskrbimo za stare dni? Nam je s tem berilom sploh kaj pomagano? Nam to kaj koristi, če beremo, kako „Stajerc“ laže o enem ali drugem duhovniku? Če kaj beremo v prostem času, je to dobro in pametno, pa — če kaj dobrega in pametnega beremo. Če pa čutimo v našem srcu vedno večji nemir, če se nas ljudje vedno bolj ogibljuje, če se vedno bolj ločimo od Boga, molitve, cerkve, je to pametno, je to modro? Je-li takšno berilo vredno, da si človek nalaga z njim težko vest, si odganja prijatelje, zabrede v strast in izgubi najlepše in najsvetejše, za kar so naši slavni predniki goreli, krvaveli, namreč sv. vero. Nek bralec „Stajerca“ je rekel: Ko bi ga še eno leto brač, pa bi ne molil več, bi ne šel več v cerkev in bi zgubil čisto sv. vero, a nemiren sem bil pa tako, da včasih nisem vedel, kam bi se djal, kje našel tolažbo. Je vredno takšno berilo te nesreče, te težave? Kakšne ljudi „Stajerc“ priporoča? Nemce! Kakšen jezik? Nemški, nemške trgovine, nemške gostilne, nemški jezik, vse drugo je malovredno. Se bodemo mi sramovali naše slovenske zemlje? milega slovenskega jezika? O mili slovenski rod, najlepšo zemljo ti je ljubi stvarnik izročil in ti bi jo prodal, ti zaničeval, ti se je sramoval? Škoda te lepe zemlje, da tukaj rastejo tako strupene gobe, in škoda, da se še najdejo ljudje slovenske matere, ki jih radi nabirajo in s tako strastjo uživajo. Držimo se, mili rojaki, dobrega slovenskega berila, in ohranimo si sv. vero in našo milo domovino in mili slovenski jezik. Kdor se odpove veri in postane liberalce, bo prej ali slej odpadnik slovenskega naroda.

Iz laškega okraja. Zelo vesel pojav se opaža zadnji čas med železničarji našega okraja. Ze precej časa so bili železniški delavci nevoljni nad socialdemokratskim društvom, ker so samo plačevali, koristi pa niso imeli nobenih. Zato so začeli sedaj prestopati v „Prometno zvezo“, od katere imajo mnogo koristi. To gibanje se je pričelo v Rimskih Toplicah, kjer so delavci že dali slovo socialdemokratom. Čast jim! Kmalu se imajo vršiti shodi „Prometne zveze“ po celem okraju. Sploh pa se je desedaj od naše strani premalo storilo v tem oziru, sicer bi bil uspeh zadnjih državnozborskih volitev drugačen, kajti v našem okraju je mnogo delavcev. Naprej!

Trbovlje. V dvoranah telovadnega društva se je vršil v nedeljo velik shod. Nad 200 kmetov in delavcev je dopoldan in popoldan pazno sledilo govorom dr. Kreka o kmečkem vprašanju, Moškercia o delavskih organizacijah, dr. Benkoviča o delu v rudarskem pododseku na Dunaju, dr. Hohnjeca o skupnih interesih in medsebojnih odnošajih kmeta in delavca, dr. Verstovška o splošnem zavarovanju. Strogo socialni tedaj se ni mogel vršiti, ker je bilo preveč ljudi in iz raznih stanov. Dobili smo zagotovilo, da se bo v prihodnosti začel redovito podajati socialni pouk. Navdušenja ne manjka. Položil se je tudi temelj Kmečki zvezi za Trbovlje, ki se osnuje v nedeljo po prvem sv. opravilu v istih prostorih. Pač pa sta bila ustanovljena pripravljala odbora za strokovni društvi paznikov in rudarjev. Shoda so se udeležili tudi nekateri nasprotniki. Nemira ni bilo nobenega.

Gornji Grad. Na Velikonočni ponedeljek priredi naše bralno društvo veliko veselico. Društvo si je omislilo krasen nov oder, kategera je slikal g. Cesar v Mozirju, nastopil bo nov tamburaški zbor, igrale se bodo tri gledališke predstave, peke mile pesmi, — gotovo vzroka dovolj, da prihitate od vseh strani gledat in poslušat našo mladino. Ne bo vam žal! Natančnejši spored še objavimo.

Kmet. podružnica na Dobri ima v nedeljo, dne 29. sušca, po večernicah shod. Predaval bo znani strokovnjak na združenem polju g. V. Pušenjak o pašniških združenjih. Govorilo in posvetovalo se bo tudi o bikorejski zadrugi.

Brežiški okraj.

Okrajni zastop v Brežicah. Poslanec dr. Benkovič je odložil svoje mesto kot član okrajnega zastopa, da se more izvršiti kompromis, sklenjen med njim in liberalno stranko radi volitev. Dopolnilne volitve se razpišejo. Ako se naši somišljeniki teh volitev udeležijo, naj volijo kompromisnega kandidata g. M. Zevnika iz Kapel.

Rajhenburg. Na Rožnem tob levem bregu Save je dne 21. marca pičil gad Ano Bence, učenko blanske šole, ko je nabirala cvetlice. Ostrupil jo je tako, da je v kratkem bila celo nezavestna. Gotove smrti jo je otel g. zdravnik Schmirmaul. Bodimo previdni!

Rajhenburg. Od 21. do zadnjega marca se obhaja tukaj sv. misijon pod vodstvom č. gg. misijonarjev od Sv. Jožefa pri Celju.

Malikamen. V našem selu se vidno napreduje! Kakor že znano, smo prošlo leto dobili pošto nabiralnico. Letos smo pristopili večinoma vsi doletni možje in fantje k K. Z. Sedaj se z združenimi močmi lotimo občinskih cest. Gospod župan nam je obljubil 80 pelajev kamenja. Hvala za vzgledno besedo! Občan.

Pri Sv. Stefanu se je dne 21. marca zvrnil veliki voz kolja na 24 letnega vzornega mladenčca Jožefa Bizjak, ki je bil pri priči mrtev. Bog naj to-

laži njegove dobre stariše, ki bridko objokujejo svojega edinega sina. N. p. v m.

Iz drugih slovanskih dežel.

* **Spomenik cesarice Elizabete** v Trstu se postavi v drugem vrtu (proti morju) pred kolodvorom južne železnice. V nedeljo so otvorili v veliki dvorani trgovinske in obrtne zbornice v Trstu razstavo načrtov za imenovani spomenik. Vsega je razstavljenih 56 načrtov, in sicer 25 z Dunaja, 16 iz Trsta, ostali iz Monakovega, Pariza, Milana, Neapolja itd.

† **Tridesetletnico osvobojenja** izpod turškega jarma so obhajali Bulgari 3. marca. Vsa društva, korporacije, častniki, duhovniki in uradniki ter tudi učenci vseh šol iz Sofije so se podali k spomeniku carja osvoboditelja. Tam so se vršili govori. Tudi pri spomeniku Levskega, znanega bojevalca za osvobojenje Bulgarije se je vršila slavnost.

† **Razstava spodnještajerskih vin** v Celovcu. Vinogradniki mnogokrat tožijo, da vina ne morejo spraviti v denar, da jim vino leži mesece in mesece v kletah, a kupca ni blizu, oziroma ponuja sramotno nizke cene; občinstvo v mestih in deželah brez vinarstva pa toži, da mora uživati drago, pokvarjeno vino, katero kupujejo gostilničarji od — vino-tržcev. Da se odpravijo ti nedostaki, je potrebno, da stopi kmet-vinogradnik naravnost v zvezo (z občinstvom, ki uživa vino, oziroma z gostilničarji). Posamezni kmet tega ne more storiti, ker ima premajhno množino vina in ker nima dovolj sredstev, da bi se s svojimi vini podajal v tuje dežele, pač pa to lahko storijo v združenih kmetijah. Zadruga v Ljubljani hoče pomagati vinogradnikom in deluje za boljše in hitrejše vnovčenje vinskih pridelkov, kar se najlažje doseže s tem, da se prirejajo vinske razstave in poskušnje v deželah, kjer ni vinarstva, ter se na ta način seznanijo občinstvo z dobrimi, pristnimi vini in oživijo kupčijske zveze med vinogradniki in občinstvom. Ta namen je imela vinska razstava, spojena z vinsko poskušnjo, ki se je vršila dne 17. t. m. v Celovcu. Razstavile so sledeče kmetijske zadruge: hranilnica in posojilnica v St. Petru pri Mariboru, kletarsko društvo v Ormožu, kmetijsko društvo v St. Juriju ob juž. žel., hranilnica in posojilnica v Rajhenburgu in kmetijska zadruga v St. Ilju pri Velenju, in sicer okrog 40 vrst vina. Razstava je bila cel dan dobro obiskana od gostilničarjev in zasebnikov iz celega Koroškega. Zelo ugajala so vina: Frauenberger 1907, Portugizec beli (St. Peter), Bizeljčag 1905 in 1900 iz vinogradov g. Iv. Kranjca, Hlovec 1907 (Ormož), Sremčan iz vinogradov č. g. trapistov in razne vrste Bizeljčana, razstavljene od g. župnika Cerjaka v Rajhenburgu. Udeleženci razstave so se čudili, da se dobijo tako dobra vina za primeroma nizko ceno in so sklenili mnogo kupčij. Vse priprave za razstavo je vodil potovalni učitelj Zadruga zveze v Ljubljani Vlad. Pušenjak, pri razstavi je sodeloval g. Iv. Kranjec, veleposestnik v St. Ilju pri Velenju. Ta prva razstava se je priridila v majhnem obsegu, a vendar je dosegla lep uspeh: Korošci so spoznali naša izvrstna vina in začele so se kupčijske zveze. Tej prvi razstavi bodo sledile druge večje, za katere se bo razvila večja reklama. Vinogradniki! Trdno se oklepajte zadrug in si potom njih zboljšajte svoje dohodke!

† **Za deželne glavarja kranjskega** je imenovan državni poslanec dvorni svetnik Suklje, član Slovenskega kluba. — Kranjski deželni zbor, bo sklican v soboto dne 28. t. m.

Drobtinice.

d **Prevarjena liberalca.** Na Goriškem sta prišla pred deželnozborskimi volitvami dva liberalna agitatorja k nekemu kmetu ter ga vprašala, koga bo volil. Ker pa je mož kazal pomisleke, sta mu očitala, da bo volil klerikalca. Mož je rekel, da ne bo volil nobenega. Tega mu pa liberalca nista hotela verjeti in zato pravi mož, da stavi eno krono, da ne bo šel volit. To je liberalna agitatorja zelo razveselilo in naredili so stavo: Če gre volit, plača eno krono, če pa ostane doma, dobi 10 kron. Na dan volitve je kmet res ostal doma in liberalca sta mu z veseljem izplačala 10 K. Ko pa je imel že kronce v žepu, jima je povedal, da nima volilne pravice. Tako sta liberalca izgubila stavo in 10 lepih kronce.

d **Na sodišču.** Znete pisati? — Ne. — Torej napravite križ. — V imenu Očeta in Sina in sv. Duha.

d **Drobne vesti.** V Hohenfelsu na Bavarskem so se kmetje stekli pri nekem zborovanju tako hudo, da jih je več obležalo. Ubita sta tudi župan in občinski sluga. — V kaznilnici blizu Frankfurta so prišli na sled ponarejalca denarja. Izdeloval jih je v sporazumljenju z več pazniki neki kaznjencec, ki je bil zaradi ponarejanja denarja zaprt. — V Pragi je umrl sloveči češki pesnik Svatopluk Cech. — Vodja socialdemokratov dr. Adler je dobil za enourni govor v Teplitzu 120 K. Pa pravijo, da so prijatelji delavstva. — Berlinski bankir Friedberg je pobegnil in zapustil več milijonov dolgov. Nekega odvetnika, sokriveca, so zaprli. — Snežni plaz je odnesel v okolici Walis v Sviči hotel, ki ga je posta-

vilo podjetništvo za stavbo predora. V razvalinah je našlo smrt 11 ljudi, 12 je težko ranjenih. — Kuga razsaja v Ameriki v San Francisku. Dosedaj je zbolelo 138, umrlo pa 74 ljudi. — Grozen požar v Ameriki. V predmestju Clevelanda je v pretečenem tednu nastal ogenj v šolskem poslopju. Nastala je strašna zmešnjava. Mnogo otrok so pohodili. 160 ogorelih trupel so spravili izpod razvalin, med temi 50 slovenskih. Ostali so večinoma nemške narodnosti. Zgoreli so tudi štirje učitelji. Eno učiteljico pa so pohodili. Nesrečo sta zakrivila šolski sluga in njegova žena, ker sta zaklenila neka vrata, ki bi imele biti odprte. Oba so zaprli.

Najnovije novice.

V odbor c. kr. kmetijske družbe so od spodnještajerske skupine izvoljeni: dež. odbornik Franc Robič, Ferd. Roš in Jožef Mursa.

Velenje. Pri občinski volitvi dne 23. t. m. so zmagali pri nas pristaši Kmečke zveze. Občini častitamo, da si je zbrala tako zavedne krščanske močje v. odbor. Državni poslanec Vinčo Ježovnik, o katerem pravijo Celjani, da ima toliko upliva, je popolnoma pogorel v svoji lastni občini. Živel naš župan g. Skaza!

Promocija. Za doktorja modroslovja bo promoviran na graškem vseučilišču v soboto dne 28. t. m. g. Franc Kotnik iz Koroškega. Iskreno čestitamo!

Lažnjivci! O krasnem shodu K. Z. pri Vel. Nedelji poroča „Slovenski Narod“ sledeče: „Klerikalci so imeli večeraj shod pri Veliki Nedelji. Na tem shodu je bila pretežna večina žensk in otrok, odraslih mož — volilcev neznanca pešica. Naravno je, da se je duhovnim gospodom na takšnem shodu kaj lahko posrečilo doseči, da se je izrekla nezaupnica državnemu poslancu dr. Ploju. No, takšne nezaupnice pač (dr. Ploju ne bodo zagrenile delovanja.“ — Kmetje, takó pišejo o vas liberalci!

Nego so odrezali č. (g. župniku Wolfu) nad gležnjem, ker je imel prisad. Želimo mu, da se bo-lezen ne razširi.

Listnica uredništva.

Ved praznika smo že v torek zaključili list in smo mogli v četrtek sprejeti najnujnejše vesti.

Loterijske številke.

Dne 21. marca 1908.

Dunaj	71	26	66	35	40
Gradec	59	2	65	43	36

Pojasnila o inseratih daje

upravnništvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Trgovina se da v najem na deželi na dobrem kraju. Več pove upravnništvo „Slov. Gospodarja“ 225

Učence poštenih starišev, kateri ima veselje do sedlarske obrti sprejme se takoj v uk pri Jožefu Steiner sedlarju v Zalcu. 240

Prodaj v Poljčanah pri cerkvi hišo s 3 sobami — tudi za dve stranki — kuhinjo, jedilno shrambo, kletjo, vrtom, majhno njivo in travnikom. Okoli hiše in vrta je zasajeno trsovje za brajde, po travniku sadno drevje. Lega je mirna, zelena, brez prahu, razgled po polju, Dravinji, postaji, Pohorju. — Cena 5200 K. — I. Zolnar, vpk. nadučitelj. 243

Trte, dobro vkoreninjene na Rip. port. 1200 kom., Goethe 100 kom. Nekaj zelo močnih dvehletnih trsov 280 K 100 kom. Enoletni 180 K 100 kom. Jabolenih divjakov dvehletni 1 m visoki 100 kom. 8 K. Za dobro potrebo jamči Mihael Hlep v Škalah. Velenje, Štajersko. 237

Želim kupiti en večji vinograd ali pa tudi večje posestvo na Spodnjem Štajerskem. Kdor prodajalca izve, s katerim bi se sklenila pogodba, dobi 50 kron. Franc Kunej Kalisovec Rajhenburg ob Savi. 236

Kupim hišo z nekoliko zemljiščem, najrajši v kraju, pripravnem za krojača. Naslov pove upravnništvo. 223

Lepa hiša s štirimi sobami in celim gospodarskim poslopjem, tri četrt orala zemlje, se prodaja. 2000 goldinarjev ostane lahko vknjiženih. Oddaljena je 15 minut od mesta. Zelo primerna za kakoga penzionista. Novavas šte. 5 pri Mariboru. 220

Mizarske pomočnike, dobro izurjene sprejme takoj gosp. Jožef Kolarič, mizar v Mariboru, Franc Jožefova ulica 9. Istotam se prodajo dobro ohranjena blagajna pod zelo ugodnimi pogoji. 243

Proda se po ceni: Posestvo, 1/2 ure od Maribora oddaljeno, z gozdovi, travniki in poljem, zidanim gospodarskim poslopjem in livari. Obsega okoli 20 oralov. Posebno primerno za mlekarstvo. — Druge posestvo s 17 orali. — Posestvo z 18 orali, 16 oralov je travnikov, drugo se polja in gozdovi. — Mešana trgovina na drobno in debelo z zganjetocem se radi smrti posestnika takoj prodaja. Vpraša naj se pri g. Viljem Suppanz, Banca-larigasse 4. Maribor. 241

POSESTVO

na lepem kraju, obstoječe iz 2 velikih, plodovitih njiv, skupno 2 1/2 do 3 3/4 oralov, med dvema občinskima cestama in okrajno cesto, v sosedni bližini Maribora, ob cerkvi in 3 razredni šoli (z nemškimi in slovenskim podučnim jezikom), nadalje s sadonosnikom se po ceni iz proste roke prodaja. Primerno je zlasti kot stavbišče za vsako prodajalno, ker v tem kraju še ni nobene trgovine. Pisma in vprašanja pod „le-po posestvo“ na upravnništvo „Slov. Gospod.“ 227

Krasno posestvo, 7 in pol oralov rodovitne zemlje, močno zida z opeko krit hram, v katerem se nahaja lepa preša in klet in bi se na lahek način napravilo v istem poslopju lepo stanovanje, 1 uro od Maribora, četrt ure od farne cerkve, se radi boleznimi lastnika prostovoljno prodaja za 1300 gld. Vknjižbe je 500 gld. Lahki plačilni pogoji. Oglasiti se je pri Josipu Serneč, km. sin v Gradiški, Spodnja Sv. Kungota, p. Pevnica. 236

Lepa hiša s 5 sobami, 4 kuhinjami, studentem, kletjo, drvarnico, v bližini cerkve in šole je na prodaj. Vpraša se: Studenti pri Mariboru, Schosterschgasse 14. 238

Traverze železo za vezi, najboljše vrste cement, cevi iz kamensčine, strešna lepenka in sploh vse stavbinske potrebščine.

Mrežnate ograje za vrtove in razne svrhe, trnje, va žica.

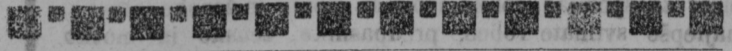
Sesalke, vodovodne cevi in vse priprave za vodovodne naprave.

Plugi, braae, drevesne žage, škarje za trte, razno poljedeljsko orodje in najboljši stroji.

Šivalni stroji in proti ognju in vlomn varne blagajne.

Še je čas za spomladno gnojenje z umetnim gnojem. Kdor rabi naj gnoji tudi še s **Kajnitom ali Kalijevo soljo.** Umetna gnojila vseh vrst, zajamčene kakovosti prodaja po najnižjih cenah in daje pojasnila ter pošilja poučne spise zastoj trgovina z železino

„MERKUR“ P. Majdič, Celje.

Hranilnica in Posojilnica

v Šmartnu ob Paki
bo imela svoj

redni občni zbor,

dne 5. aprila v župnišču h. šte. 18. ob 3. uri popoldne z sledečim dnevnim redom: 1. Potrjenja letnega računa za leto 1907. — 2. Razdelitev čistega dobička. — 3. Izvolitev načelnštva in nadzorništva. — 4. Slučajnosti in predlogi.

Načelnštvo.

Pozor!

Najbolj krepki in trpežni klobuki vsake vrste se dobijo pri Vitanjskem klobučarju

F. Jankovič-u.

Oddaja stavbe

novoga enonadstropnega šolskega poslopja pri Sv. Jurju v Slov. gor. se razpiše potom ofertov do 13. aprila t. l. Delo se bode oddalo posameznim rokodelcem, za katero mora vsak varščino položiti. Stavbeni operat je razpoložen na ogled pri šolskem ogledu g. Franc Krajnc-u gostilničarju. Krajni šolski svet Sv. Jurij v Sl. gor. dne 9. marca 1908.

Načelnštvo.

Vinogradniki

pozor!!!

Naznanjam da imam ameriksanske na saho cepljene trte na prodaj in sicer: pošipa 1700 po 18 h, 3000 laški rizling, 500 zmešane sorte in 300 izabele po 16 h, vse na riparija portalis. Trte so jako lepe in sedaj izkopane. Tudi imam 500 korenjačev, cena 4 krone stotina, in 3000 druge vrste. Franc Toplak, trtničar na Kukovi postaji: Juršinci via Ptuj.

Vabilo

na občni zbor

„Posojilnice v Vitanji“

registrovane zadruga z neomejeno zavezo, v nedeljo 5. aprila 1908 ob 2. uri popoldne v lastni hiši.

Dnevni red:

1. Poročilo nadzorstva in potrjenje računa za l. 1907.
 2. Razdelitev čistega dobička in privoljenje remuneracije načelnstvu in sotrudnikom.
 3. Čitanje revizijskega poročila in ukrepi vsled istega.
 4. Sprememba pravil.
 5. Volitev načelnstva.
 6. Volitev računskega pregledovalca in njega namestnika.
 7. Slučajnosti.
- Opomba:** V slučaju nesklepčnosti občnega zbora ob 2. uri, se vrši isti ob 3. uri popoldne v smislu § 35. (alin. a) zadrughih pravil.

Izvrstni molitveniki

SO:

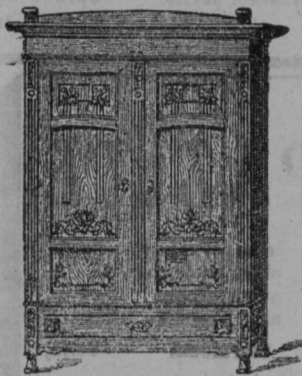
- Herg, Venec pobožnih molitev in sv. pesmi . . . K 3-50
- Rozman, Dekliške bukvice „ 3—
- Venec svetih pesmi . . . „ 2—
- Prijatelj otroški . . . —40
- Sv. Opravilo . . . „ 1-35

Vsi ti molitveniki se dobijo tudi v zlati obrezi in stanejo potem okoli 50 vinarjev več. Poština znaša 20—30 vin. za 1 knjigo.

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Pohišstvo

od najfinejšega do najprilostejšega izdelka, kakor omare, postelje, divane, kredence, kuhinjsko pohišstvo itd. Vse zelo trpežno in solidno delo pri hitri postrežbi. Z odličnim spoštovanjem se priporoča

Jožef Kolarič, Maribor.

Fran-Josefstr. št. 9., v lastni hiši.

Demetrij Glumac

kotlar

Ptuj, Poštna ulica 2205 in MARIBOR, Kaserngasse št. 13 priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše brigantine, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo. Popravki vsake vrste cene in hitro. Kupujem stari baker, cink in mesing po najboljši ceni.

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg šte. 10.

Priporoča popolnoma sveža in kaljiva deteljna, travna, runkolnova, svinske salate, korenjevega in vrtna semena. Rafija za vezanje trte, galice, žveplo, bartelovo klajno apno, kakor tudi vse vrste cerkvenih sveč, kadilo, oljčno olje in vse drugo v mojo stroko spadajoče blago.

Jamčim za dobro in ceno postrežbo.

Ljutomerčana,

- zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja, raznih letnikov, ima veliko množino po nizkih cenah na prodaj

Kletar. društvo v Ormožu.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

(registrovana zadruga z neomejeno zavezo).

Glavni trg šte. 5, I. nadstropje.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo s 4 1/2% obrestimi. Obresti se pripisejo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo potem enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama.

Hranilne knjizice se realizirajo in se te vloge obrestujejo nepretrgoma.

Posojila se dajejo le članom na vključbo pri posestvih proti 5% in 5 1/2% in na osebni kredit proti 6% obrestovanju. Nadalje se izposojuje denar na zastavo vrednostnih papirjev, zlatine, srebrnine itd. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last proti povrnitvi gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo zneska 8 kron.

V pisarni se sprejemajo vse tozadevne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. — Uradni dan je vsak torek in petek od 8. do 12. ure popoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

Kje se kupi najbolje blago za spomlad?

le v slovenski trgovini

Druškovič & Valenčak

v Slovenjgradcu.

199

Vsakovrstno moderno blago za ženske kakor tudi za moške. Dobijo se tudi vse vrste semena, Mauthnerjevo-deteljno seme, pesa, oves i. t. d. i. t. d. — Za obilni obisk se priporočata

Druškovič & Valenčak v Slovenjgradcu.

Karol Kocijančič

kamnoseški mojster

MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.

izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, žrli, spomenike itd.

Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov.

Vsi marmornati oltarji v baziliki v Mariboru so moje delo.

Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je iznajti najboljšo sredstvo za rast las, t. j.

Kapitor št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjuje pehujaj (pukline) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K. 60 v, dva lončiča 6 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurišič, lekarnar, Pakrac, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Hiša pri šoli in cerkvi Sv. Jožefa se prodaja z dobro najemščino in z velikim lepim vrtom, lahkim pogojem in po nizki ceni. Več pove upravnistvo tega lista.

Papir kancelijski in pisarni, v vseh oblikah in kakovosti, koverte raznih velikosti in druge pisarniške potrebščine, priporoča

P. Kostič
v Celju. 175 (1)

Dva učenca za slikarsko obrt, sprejme pod ugodnimi pogoji Simon Valentin, slikarski mojster, Struga št. 26. p. Podgora (Unterberg) Koroška. 232

Viničar z družino lahko takoj nastopi službo pri vinogradu v Framu. Več pove upravnistvo Slov. Gospodarja. 187

Kovačija se da takoj v najem. Kranvogel Sebastijan, Koroška cesta št. 84. Maribor. 192

Posestvo, jako lepo, blizu Rogoške Slatine z okoli 30 oralov zemlje, z lepo zidano hišo in gospodarskim poslopjem. Posestvo obstoji iz lepega gozda, lepih travnikov, rodovitnih njiv, sadonosnika in vinograda, in se radi družinskih razmer prostoročno ceno prodaja. Natančneje se izve pri gospej Antoniji Stojšek, veleposestnici v Cerovcu; pošta Rogoška Slatina. 194

Posestvo, jako lepo, z okoli 29 oralov rodovite zemlje, z lepo zidano hišo in gospodarskim poslopjem, ki leži 1. uro od Maribora, četrte ure od železniške postaje, 5 minut od farne cerkve, tik glavne ceste na jako prijaznem kruju, se radi družinskih razmer prostoročno ceno prodaja. Posestvo obstoji iz velikega, jako lepega gozda, lepih travnikov, rodovitnih njiv, sadonosnik in nekaj vinograda. Cena je 9000 gl. Vključenih je samo 800 gl. Natančneje se izve pri Josipu Serneč-u, km. sin. Spodnja Sv. Kungota, Gradiška, pošta Pevnica. 209

Na prodaj sta dva studenca, kjer teče kislata voda; kdor hoče kupiti naj se oglasi v uprav. 117

Priprst orglavec in cerkvenik se sprejme ob Sv. Jurju na Zasmu. 218

Mala hiša, vili podobna z velikim vrtom se po ceni prodaja. 1500 K se izplača, ostalo lahko ostane. Magdalenagasse št. 14. Maribor. 145 B-1

Gostilna, bolj majhna v mestu Mariboru se želi kupiti. Kedo, pove upravnistvo! 197

Krojaškega pomočnika in učenca sprejme takoj Anton Stefančič, krojaški mojster v Hrastniku ob južni železnici. 206

Kovaški pomočnik se sprejme. Sebastijan Stern, kovač Fram. 196

Na prodaj je lepo posestvo z 24 oralov zemlje, travniki, njive, gozd in vinogradi, tudi dosti lepi kamnolomi za izvrstne mlinske kamne, prodaja se pod prosto roko. Ceno izve vsakdo pri posestniku Franc Leskošek, Šibenek 22. Pošta Sv. Jurij ob južni železnici, Stajersko. 206

Sedlarski pomočnik in učenec se sprejme. Vabič Simon, sedlar Fram. 196

Imam na prodaj 100 kg ajdovega medu po 1 krono kg posoda plehnata in se zaračuni 10 K ali pa se nazaj vzame. Najmanj se pošilja 5 kg. Rožni med kg po 1 K 80 v, 15 kg s posodo vred in franko 20 K. 215

